VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8317. szám | Péntek, 1971. december 17. | 4 oldal, 30 bani

Lapunk IV. oldalán

New Yorkban felavatták a román könyvtárat

●

Pakisztánból és Indiából jelentik

A NAGY NEMZETGYŰLÉS ÜLÉSSZAKÁNAK MUNKÁLATAI

A Nagy Nemzetgyűlés VII. ülésszaka csütörtök délelőtt plenáris ülésen folytatta munkálatait. Az utolsó ülés óta eltelt időszakban az állandó bizottságok elemezték a Nagy Nemzetgyűlés Bürójához érkezett törvénytervezeteket, hogy megvitatás és jóváhagyás végett a Nagy Nemzetgyűlés elé terjesszék őket.

Az ország legfőbb fóruma a jelenlegi ülésen megvitatja Románia Szocialista Köztársaság 1972. évi gazdasági-társadalmi fejlesztési tervét, amelyet a vállalatokban, a gazdasági fővállalatokban és a minisztériumokban lefolyt elemzésekből származó javaslatok alapján aktualizáltak; megvitatják továbbá az 1972. évi állami költségvetést és más törvénytervezeteket, amelyeknek az a rendeltetésük, hogy hozzájáruljanak szocialista hazánk sokoldalu fejlesztéséhez, a nemzetgazdaság különböző területein folyó tevékenység tökéletesítéséhez.

Az első ülés munkálatai délelőtt 10 órakor kezdődtek. A Nagy Nemzetgyűlés termében a képviselőkön kívül számos meghivott vendég — központi intézmények és társadalmi szervezetek vezetői, párt- és állami aktivisták, gazdasági, tudományos és kulturális személyiségek, ujságirók tartózkodtak. Jelen voltak országunkban akkreditált diplomáciai képviseletek vezetői és külföldi sajtótudósitók.

A képviselők és a meghivott vendégek hosszan tartó, erős tapssal fogadták az ülésterembe érkező párt- és államvezetőket.

A jobboldali páholyban foglaltak helyet a következő elvtársak: **Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnaraș, Manea Mănescu, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, Maxim Berghianu, Florian Dănălache, Constantin Drăgan, Emil Drăgănescu, Fazekas János, Petre Lupu, Dumitru Popa, Leonte Răutu, Gheorghe Stoica, Vasile Vîlcu.**

A baloldali páholyban az Államtanács tagjai foglaltak helyet.

Az ülésszak munkálatait **Ștefan Voitec** elvtárs, a Nagy Nemzetgyűlés elnöke nyitotta meg.

A képviselők egyhangulag elfogadták az alábbi napirendet:

1. Törvénytervezet Románia Szocialista Köztársaság 1972. évi gazdasági-társadalmi fejlesztési tervének elfogadásáról.

2. Törvénytervezet az 1972. évi állami költségvetés elfogadásáról.

3. Törvénytervezet az állami szocialista egységek tervszerüsitett fizetési alapjának jobb felhasználását célzó intézkedésekről.

4. Törvénytervezet az árak és a díjszabások rendszeréről.

5. Törvénytervezet a pénzbeli és munkahozzájárulás megszervezéséről bizonyos közérdekü munkák elvégzésénél.

6. A szőlészeti- és borászati törvény tervezete.

7. Törvénytervezet a takarmányok ésszerü termesztésének és felhasználásának megszervezéséről.

8. Törvénytervezet az államtitok megvédéséről Románia Szocialista Köztársaságban.

9. Törvénytervezet a román állampolgárságról.

10. Törvénytervezet a nemzetgazdaság vezetésének és tervszerüsitésének tökéletesitését célzó, 1967/22. számu törvény alkalmazásának meghosszabbitásáról.

11. Törvénytervezet Románia Szocialista Köztársaság Alkotmánya 73. szakasza 3. bekezdésének módositásáról.

12. Törvénytervezetek az Államtanács által kibocsátott törvényerejü rendeletek jóváhagyásáról.

Az első napirendi pontnál **Maxim Berghianu** képviselő, az Állami

(Folytatása a III. oldalon)

A Románia Szocialista Köztársaság 1972. évi gazdasági-társadalmi fejlesztési tervének elfogadásáról szóló törvénytervezet ismertetése

— Előterjesztette Maxim Berghianu képviselő, az Állami Tervbizottság elnöke —

Kérem, engedjék meg, hogy — a Minisztertanács felhatalmazásából — ismertessem az ország jövő évi gazdasági-társadalmi fejlesztésének főbb mutatóit és az ötéves terv 1972. évi előirányzataival szembeni főbb eltéréseit.

A terv javitását szolgáló javaslatokat az összes érdekelt tényezők bevonásával dolgoztuk ki, s e javaslatokat figyelmesen és minden szempontból megvizsgálta a Minisztertanács és a párt KB Végrehajtó Bizottsága. Mint ismeretes, tegnap a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának plénuma megvizsgálta e javaslatokat és jóváhagyta őket.

Valamennyien tudjuk, elvtársak, milyen kitartó gondot fordit Nicolae Ceaușescu elvtárs a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtését szolgáló X. pártkongresszusi program megvalósitására. Pártunk főtitkára többször, a kidolgozás különböző fázisaiban vizsgálta meg az 1972. évi terv alapvető mutatóit, s uj utakat és megoldásokat tárt fel az ország kincseinek jobb hasznositására, a termelőkapacitások teljes kihasználására, az anyagi kiadások csökkentésére, a munkatermelékenység és a gazdasági hatékonyság növelésére, hogy lényegesen növekedhessen a nemzeti jövedelem, s ezen az alapon a gazdasági fejlődést és az egész nép életszinvonalának rendszeres emelkedését biztositó kiutalásokat eszközölhessünk.

Nicolae Ceaușescu elvtársnak a párt Központi Bizottsága legutóbbi plenáris ülésén levont következtetései konkrét akcióprogramot adnak a különböző szervezési fokokon működő összes gazdasági káderek számára, erős ösztönzést jelentenek az 1972. évi terv összes feladatainak nagy felelősségtudattal és fokozott igényességgel történő megoldására.

Jövő évi célkitüzéseinknél figyelembe vesszük, hogy az 1971-es évet jó eredményekkel zárjuk. A nemzeti jövedelem 12 százalékos növekedése és a társadalmi munkatermelékenység több mint 11 százalékos emelkedése meggyőzően tanuskodik arról, hogy Románia gazdasága 1971-ben is felfelé ivelt.

Az ipari termelés csaknem 7 milliárd lejjel tulszárnyalja a tervelőirányzatokat, s igy 11,7 százalékkal lesz nagyobb, mint 1970-ben. A mezőgazdaságban a globális termelés több mint 18 százalékkal meghaladja az 1970. évit, s jelentős többletet mutat, mind a növényi, mind pedig az állati termelésnél. Az export mintegy 17 százalékkal nagyobb az előző évinél. A munkatermelékenység az egész ipar vonatkozásában 6 százalékkal növekszik a mult évihez viszonyitva, a termelési költségek csökkentésével elért megtakaritás pedig csaknem 4 milliárd lejt tesz majd ki.

Megvalósitjuk a tervezett beruházási volument és 250 ezer uj munkahelyet létesitünk. A reálbér eléri az előirányzott szinvonalat, tulszárnyaljuk az áruleadások és szolgáltatások tervszerüsitett mennyiségét. Kiemelkedő eredményeket értünk el a lakások és szociális-kulturális létesitmények épitésében, a városok műszaki-közművesitési ellátása terén.

Az általában pozitiv eredmények keretében 1971-ben bizonyos kevésbé kedvező elemek is mutatkoztak. A mezőgazdasági hozam 1971-ben nem érte el az előirányzottat, ami különösen az exportra hatott ki. Egyes ipari termékeknél is a tervezettnél alacsonyabb exportszintet értünk el. Bizonyos elmaradás mutatkozott az uj termelőkapacitások és a tervezett paraméterek megvalósításánál.

Ilyen körülmények között uj megoldásokat kellett keresni, hogy a belső tartalékok intenzivebb hasznositásával s a fejlődés minőségi oldalainak hangsulyozásával biztositani lehessen az ötéves tervben előirányzott ütem és alapvető arányok tiszteletben tartását 1972-ben.

A Nagy Nemzetgyűlés éppen a mostani ülésszakon hagyta jóvá az ország 1971—1975-ös gazdasági-társadalmi fejlesztési tervét, s ezen belül az 1972. évi előirányzatokat. Ezért a következőkben csak az 1972. évi javitott terv összegező mutatóira és az előirányzatok megvalósitásával kapcsolatos főbb problémákra szoritkozom.

Az ipari termelés 1972-ben hozzávetőleg 2 milliárd lejjel szárnyalja tul az ötéves tervben előirányzott szinvonalat, s az első két évben mintegy 11 százalékos átlagos ütemben növekszik, gyorsabb

(Folytatása a II. oldalon)

NICOLAE CEAUȘESCU ELVTÁRS TALÁLKOZOTT MARC DRUMAUX ELVTÁRSSAL

Nicolae Ceaușescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára csütörtökön találkozott Marc Drumaux elvtárssal, a Belgiumi Kommunista Párt elnökével, aki a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának meghivására országunkban üdül.

Részt vett Paul Niculescu-Mizil elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a KB titkára.

A találkozó meleg, elvtársi légkörben folyt le.

Nicolae Ceaușescu elvtárs fogadta M. A. Leszecskot, a Szovjetunió Minisztertanácsának alelnökét

Nicolae Ceaușescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke 1971. december 16-án, csütörtökön, fogadta M. A. Leszecskot, a Szovjetunió Minisztertanácsának alelnökét a szovjet-román gazdasági együttműködési kormányközi bizottság szovjet elnökét, aki a kormányközi bizottság V. ülésszaka alkalmából București-ben tartózkodik. A Szovjetunió Minisztertanácsa alelnökének kíséretében volt V. Sz. Fjodorov, petrokémiai ipari és kőolajfeldolgozási miniszter.

A megbeszélésen részt vett Gheorghe Rădulescu, a Minisztertanács alelnöke, a kormányközi bizottság román elnöke, Bujor Almășan bányaipari-, kőolaj és geológiai miniszter és Mihail Florescu vegyipari miniszter.

Ott volt Vaszilij Ivanovics Drozgyenko, a Szovjetunió București-i nagykövete.

Ez alkalommal megvitatták Románia és a Szovjetunió gazdasági kapcsolatainak kérdéseit. Kiemelték e kapcsolatok felfelé ivelő fejlődését, hangsulyozták azt a közös óhajt, hogy tovább fejlesztik és sokrétüen kiépitik a kétoldalu cseréket, az együttműködés ujabb korszerü formáit kutatják fel különböző területeken, mint például a gépgyártás, a vegyipar stb. A felek ugy vélekedtek továbbá, hogy még sok olyan terület van, amelyen — tekintettel Románia Szocialista Köztársaság és a Szovjetunió rohamos nemzetgazdasági fejlődése nyujtotta egyre nagyobb lehetőségekre — hatékony közös akciókat lehet megvalósitani a két baráti szocialista ország érdekében.

A megbeszélés meleg, elvtársi légkörben zajlott le.

Határidő előtt teljesitette 1971. évi tervét

A Szesz- és Élesztőgyár

Ujabb vállalat munkaközössége sorakozott fel azok mellé, amelyek határidő előtt teljesitették az idei tervfeladatokat: a Szesz- és Élesztőgyár. Itt — mint ezt a tervosztálytól megtudtuk — tegnap, december 16-án realizálódott mind a globális értékterv, mind pedig az árutermelési terv. A vállalat közgazdászai azt is kiszámitották, hogy az eddigi eredmények alapján, valamint a még hátralévő időszakban az emlitett két legfőbb mutatót év végéig egyaránt 10 500 000 lejjel lépik tul. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az év befejeztéig a többi között terven felül gyártanak 85 000 liter finomitott szeszt, 730 000 liter különféle likőrt, 70 tonna száritott élesztőt, 80 tonna árpamelaszt a sörgyárak számára, 300 tonna szénsavat, több mint egy millió lej értékü élelmiszeripari gépi berendezést, valamint — ugyancsak az élelmiszeripar részére — 200 000 lej értékü cserealkatrészt.

Külön dicséretet érdemel a vállalat munkaközössége azért, mert az eredetileg vállalt terven felüli feladatokat is az idei tervfeladatok teljesitésére forditja, s ezen belül az 1972. évi előirányzatokat. Ezért a következőkben csak az 1972. évi javitott terv összegező mutatóira és az előirányzatok megvalósitásával kapcsolatos főbb problémákra szoritkozom.

A megye helyiipara

Néhány nappal ezelőtt irtunk arról, hogy a megye helyiipara határidő előtt teljesitette exportfeladatait. Tegnap az Arad Megyei Helyiipari Vállalatok Igazgatóságánál összesitették a hét egységben elért eredményeket és kitünt, hogy december 15-én teljesült a globális termelési terv, az árutermelési terv, a jövedelmezőségre, valamint a nominalizált választékra vonatkozó tervmutató is. Az előzetes számitások szerint év végéig a megye helyiipara az értéktervet 15, az árutermelési tervet pedig 30 millió lejjel lépi tul, az exportfeladatokat 250 000 valutalejjel haladják meg és 2 millió lej értékü többletjövedelemre tesznek szert.

Tizennyolc évesek

Vajon akad-e ember, aki közömbös marad, ha arcát tavaszi szél simogatja, ha tölgyeket hajlitó vihar zug, haragos hullámok robajlanak a sziklaparton, ha az első hó örökké változó geometriáju fehérségbe öltözteti a természetet?

Ezek a kérdések merülnek fel bennem a tizennyolc évesekkel való képzeletbeli találkozáskor.

A költő ezt a kort képek és hangok susogó világának nevezte, melyben spontánul, természetesen találkoznak tettekkel a szavak. Hozzátehetjük: ez a kor egyben országunk fiatalságát is jelképezi, a népünk életében végbe ment forradalmi változásokat, a szocializmus által ifjuságunknak biztositott lehetőségeket alkotó képességeinek kibontakoztatására. Kétségtelen: népünk vivmányainak legjelentősebbike között tartjuk számon azt, hogy a párt vezetése alatt megteremtette a feltételeket a kizsákmányolástól megszabadult ember emberhez méltó életéhez, a szabad utat a tudomány és kultura legmagasabb csucsai felé.

Amint Nicolae Ceaușescu elvtárs hangsulyozta az ifjusági szervezet IX. kongresszusán: a ma ifjusága olyan anyagi és oktatási feltételek között nő fel, amilyenek elődjeiknek sohasem voltak; uj politikai-erkölcsi légkörben, a társadalmi igazságosság és méltányosság, a kommunista etika szellemében, felkészülten arra, hogy megvalósitsa az emberiség nagyszerü álmát — a kommunista társadalmat.

Nézzétek meg, mai tizennyolc évesek, apáitok régi tankönyveiben Románia térképét! Ne keressétek rajta az argeși és vaskapui vizerőmüvet, a vegyipar, kőolaj, acél, aluminium fellegvárait! Hiába keresnétek!

Üljetek fel bármelyik vonatra, látogassátok meg azokat a kisvárosokat, ahol egykor „nem történt semmi". Uj, lüktető, virágzó életü helyeket fogtok találni.

Mindez együttvéve jelenti azt, amit a külföldiek „román csodának" szoktak mondani. Ezt a csodát emberek hozták létre, karjaik és elméik erejével; ez a csoda a haza és nép szeretetének lángjában edződik, gyarapodik.

Tizennyolc év — a harmattiszta törekvések, álmok, az önfeláldozó, teljes odaadás kora.

Ez a kor arra hivatott, hogy még szebb, még tartalmasabb valóságot teremtsen körülöttünk. De vigyázat! A tudomány és kultura templomaiba nem lehet akármilyen felkészültséggel belépni.

Azoknak a fiataloknak, akiknek nagykoruságát most ismerik el „hivatalosan", jó része még tanuló — ne felejtsétek el, ez is szocialista rendszerünk vivmánya — szeretném felidézni a világhirü vegyész, Angelescu Eugen akadémikus szavait: „Szeretnék még egyszer diák lenni, mert jobban meg tudnám becsülni az iskolát."

És nem szabad elfelejteni, fiatal barátaim, hogy mindaz, ami ma számotokra természetes valóság, évszázadok harcainak, munkájának, áldozatainak eredménye. Hősök nevét sorolhatnánk. Hosszu lehetne a sor, s minden név után elmondhatnánk: halhatatlanságát hősi életének példájával, a haza földje iránti határtalan szeretetével érdemelte ki.

Ezt a hagyományt a párt vezetésével a ma nemzedékének, a ma fiataljainak, a ma tizennyolc éveseinek kell tovább vinnie.

Most, egy eredményekben gazdag év végén, az 1971—75-ös ötéves terv második esztendejének küszöbén ismét elmondhatjuk: az Arad megyei fiatalokra, az egész ország ifjuságára az a feladat vár, hogy mindig az első sorokban legyen.

Erre is gondolunk, gondolnunk kell akkor, amikor a tizennyolc éveseket, hazánk teljes jogu állampolgárait köszöntjük.

DORGOȘAN MIRCEA
a megyei KISZ-bizottság osztályvezetője

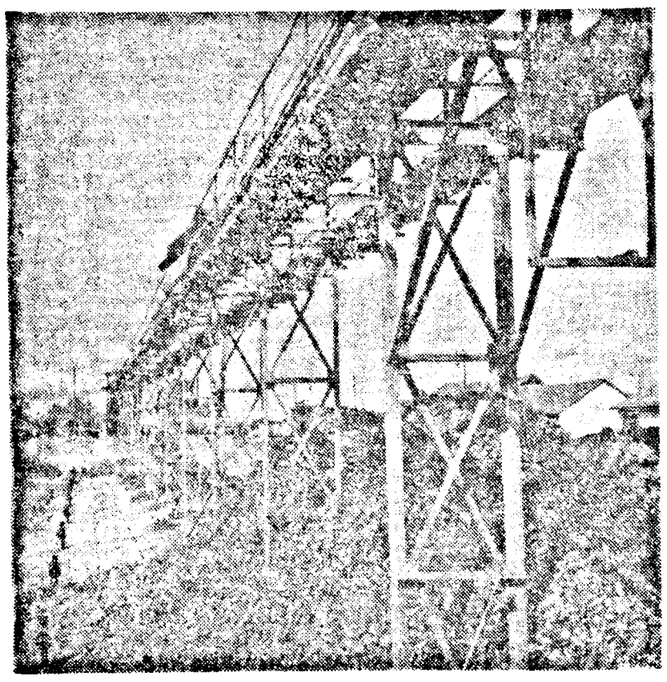

RÉPAHEGYEK A CUKORGYÁR UDVARÁN. (KELEN FERENC felvétele)

200 éves a Pécskai Gheorghe Lazăr Líceum

Prológus — jubileum küszöbén

A tanév első harmadának utolsó vasárnapján, december 19-én, Pécska község lakosai, az intézet tanulói, tanárai és a diákok szülei nagyszabásu ünnepségen vesznek részt. Felidézik azt az utat, amelyet az oktatás, a régi, szerény tanulószámu, 200 esztendővel ezelőtti, rozoga, egy házi tanodától megtett a 15 éve megalakitott általános müveltséget nyujtó liceumig, ahol ma már pártunk és szocialista államunk gondoskodása folytán korszerü tevékenység honosodott meg.

Vannak jelei, hogy a pécskai iskola kezdetei még régebbre nyulnak vissza, az 1750—1752-es évekre. De azok az irásos emlékek, amelyekhez nevelőink hozzáfértek, végezetül dr. Fináczi Ernő 1899-ben, Budapesten közzétett A közoktatás története Magyarországon Mária Terézia idejében cimü munkája, minden kétséget kizáróan bizonyitják, hogy **1771-ben Pécskán román tannyelvü iskola létezett,** s 30 tanuló látogatta.

A régi iskola nélkülözte a hatóságok támogatását. Az egyház és a lakosság tartotta fenn. Mégis tanitóinak ügybuzgalma a XX. századi, Kárpátok inneni tartományok egyik legerőteljesebb falusi román iskolájává avatta. A hagyományok kezdeményezői és az uttörők — olyan tanitók, mint Gheorghe Bila, Ioan Ardelean, Iosif Iosa, Petru Cimponeriu; később, a XX. század első felében, Petru Rusu, Nicolae Dima, vagy Gheorghe Virtaci — bizonyitják a nevelés és kultura aktusának állandó jelenlétét ebben a helységben. A hajdani diákok közül I. Igrișan, Arad megye első iskolai ellenőrének, Petre Ugliș-Delapecica, folklóristának vagy Valeriu Novacu, a Románia Szocialista Köztársaság Akadémiája levelező tagjának és másoknak neve az ünnepelt iskola aranykönyvében van feljegyezve.

A fasiszta igát lerázó felszabadulást követően az ország életében az RKP vezetésével végbement gazdasági, társadalmi és kulturális forradalmi átalakulások és a szocializmus épitésének évei a pécskai iskolát is a gyors emelkedés utjára vezérlik. Az egységes gimnázium létesitése 1945-ben, valamint minden nemzeti megkülönböztetés megszüntetése a közoktatásban is azáltal, hogy bevezették a magyar nyelvü négyosztályos tanitást a „Mintaiskolában" és a magyar nemzetiségü gyerekek számára megkezdték a magyar nyelv tanitását a volt Rovinen — mindez meghatározza a román és magyar nevelők és tanulók kölcsönös megismerésének, megbecsülésének és együttműködésének kibontakozását. Ezek a kapcsolatok a győzedelmes szocialista társadalom erőteljes alapjain nyugszanak és állandóan fejlődnek.

1956 jelentős változást idéz elő a pécskai iskola életében. Arad közelében létrejön az első vidéki liceum, amely később, 1967-ben a román iskolatörténet jeles képviselőjének, Gheorghe Lazărnak nevét kapja. 1960-ban Pécska II-ön megalakitják a magyar tannyelvü 2. számu Liceumot. Igy fejlődik tovább a két évszázados közoktatás Pécska községben a két liceum nevelői és diákjai között mind jobban összeforró együttműködésben és kiteljesedő harmoniában. A két liceum irányitása alatt egy-egy tizosztályos általános, 3 négyosztályos iskola, 4 óvoda működik, amelyek az oktató-nevelő munka áramkörébe bekapcsolnak több mint 1700 gyermeket, akiket 80 pedagógus nevel és tanit. Mindez a két évszázados utjelzőnél az iskoláztatás fejlődését szemlélteti a mai Pécskán. Az anyagi alapok állandó gazdagodása kiváló munkafeltételeket biztosit. Több mint 50 osztályterem, 4 laboratórium, számos szakkabinet — mint amilyen a biológiai, társadalomtudományi, földrajzi, mezőgazdasági és földrajzi kisérleti területek, két jól felszerelt tornaterem, korszerü sportpályák, modern tanszerek, filmvetitő készülékek, a 20 000 kötetes két iskolai könyvtár, a jól berendezett bennlakások — csak néhány példája annak a szeretetteljes gondoskodásnak, amellyel pártunk és államunk biztositja az ifju nemzedék nevelését ebben az ősi és nagy Maros menti helységben.

A liceum és az általános iskola évről évre egymást követő végzősei, akik megtalálták helyüket a társadalmi-termelői tevékenységben, az ipari és mezőgazdasági szakemberek százai, most, a pécskai iskola fennállásának 200. évfordulóján igazolják a kitüzött oktató-nevelői program emelkedő uton történő megvalósulását. A pécskai iskola jelentős eseményeinek felidézése a december 19-i ünnepségeknek különleges fényt fog adni, és ujabb bizonyitékai lesznek a vidék lakosságának kulturális felemelkedését célzó bölcs pártpolitikának.

ROMULUS ȘICLOVAN,
érdemes tanár,
a Pécskai Gheorghe Lazăr Liceum igazgatója

A NAGY NEMZETGYŰLÉS ÜLÉSSZAKÁNAK MUNKÁLATAI

A Románia Szocialista Köztársaság 1972. évi gazdasági-társadalmi fejlesztési tervének elfogadásáról szóló törvénytervezet ismertetése

— Előterjesztette Maxim Berghianu képviselő, az Állami Tervbizottság elnöke —

(Folytatás az 1. oldalról)

ütemben, mint amelyet az ötéves terv erre az időszakra megállapított. A termelési szinvonalat minden iparágban elérjük és túlszárnyaljuk, kivéve az élelmiszeripart, ahol, bár 11,3 százalékos növekedés van előirányozva, a termelés az ötéves tervben megállapított szinvonal alatt marad, minthogy a mezőgazdasági erőforrások kisebbek az eredetileg számitottnál. A mezőgazdaságban a globális termelés hozzávetőleg 21 százalékkal lesz nagyobb az 1971. évinél, az állatállomány pedig 1972 végére eléri az ötéves tervben és az állattenyésztésfejlesztési programban megállapított szintet.

Az anyagi termelés kitartó ütemű fejlesztése s az összes szektorok gazdasági hatékonyságának növekedése a nemzeti jövedelem 11—12 százalékos növekedését eredményezi. Ezen az alapon megvalósul az ötéves terv beruházási programja, amely 1972-ben több mint 87 milliárd lejt tesz ki. Ezzel egyidejűleg biztositva van az életszinvonal emelését szolgáló eszközök mennyisége az ötéves terv 1972. évi előirányzatainak megfelelően.

Az összegző mutatók és a terv alapvető arányai az anyagi termelés erőteljes dinamizmusát tükrözik, s kidomboritják a beruházási program nagyszabásu voltát, a gazdasági hatékonyság fokozódását, pártunk és államunk igyekezetét az életszinvonal további emelésére.

Az 1972 évi tervfeladatok maradéktalan megvalósitása szükségessé teszi, hogy valamennyi tevékenységi szektorban és szervezési fokon intézkedések történjenek az anyagi és a munkaerőforrások, az egész termelőpotenciál minél teljesebb kihasználására.

Az iparban a jövő évre kijelölt termelési feladatok teljesitése megköveteli, hogy intenziven kihasználjuk a meglévő kapacitásokat, amelyekkel megkezdjük az évet és amelyek révén 45 százalékkal nagyobb termelést kell elérnünk, mint 1971-ben.

A termelőkapacitások kihasználásában mutatkozó lehetőségeket figyelembe véve, határozott intézkedéseket kell tennünk a berendezések és aggregátok jobb kihasználására, a szerszámgépek kihasználási együtthatójának növelésére, mind az alapvető, mind pedig a kiegészitő üzemosztályokon. Ki kell küszöbölnünk a vállalatok villamosenergia- és anyagellátásában mutatkozó hibákat, s egyes vállalatokban a berendezések üzemeltetése és a munkaerő felhasználása terén megnyilvánult mulasztásokat.

A kapacitások optimális felhasználása szorosan összefügg azzal, hogy biztositsuk a második váltás általánositásához és a harmadik váltás kiterjesztéséhez szükséges szakképzett kádereket, s egyidejűleg megfelelően és idejében előkészitsük az 1972-ben és a következő években üzembe helyezendő létesitményekhez szükséges személyzetet. A minisztériumoknak és fővállalatoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a vállalatokban szervezett tanfolyamok utján megvalósitsák a tervnek azt az előirányzatát, amelynek értelmében 1972-ben több mint 240 ezer munkást kell kiképezni, vagyis kétszer többet, mint 1970-ben, valamint, hogy végrehajtsák a szakmai iskolák káderképzési programját.

Jövőre, akárcsak a következő esztendőkben döntő fontosságu a főobjektumokra, az ország természeti erőforrásainak jobb hasznositására s a termékek és a gyártási eljárások tökéletesitésére irányuló kutató-tervező munka fokozása.

Mint ahogy a Központi Bizottság legutóbbi plénuma is hangsulyozta, e téren lemaradások vannak, a munka szétszórtan, lassu ütemben folyik, a kutatások évekig tartanak, s nem mindig járnak a várt eredménnyel. Igy fontos kutatási munkák, mint például a hazai nyersanyagok felhasználása aluminiumgyártáshoz és magnéziumoxid előállításához, valamint a Leșul Ursului koncentrátumok értékes színesfém-tartalmának hasznositására vonatkozó kutatások, bár több éve szerepelnek a tervekben, még mindig nem fejeződtek be, még nincsenek hasznositva.

Nicolae Ceaușescu elvtárs utmutatásai alapján 1972-ben gyökeres javulásnak kell beállnia a minisztériumok és a kutatóintézetek munkájában, s ezeknek a Tudomány- és Technológiaügyi Országos Tanács támogatásával siettetniük kell természeti erőforrásaink minél jobb hasznositását.

Döntő javulásnak kell beállnia a termékek minőségét és választékszerkezetét illetően, a termékeket állandóan alkalmazni kell a technika terén, valamint a belföldi és külföldi piac követelményei terén beállt változásokhoz. Az uj és ujratervezett termékek részaránya 1972-ben a Gépipari Minisztérium viszonylatában több mint 29 százalékos, a Fémipari Minisztériumában 22 százalékos, az Építőanyagipari Minisztériumában 18 százalékos lesz. Ennek biztositásához okvetlenül szükséges az uj termékek gyártásba vételi határidejének csökkentése és a licenc alapján előállitott termékek gyártásba vételének meggyorsitása.

A házi gépgyártásnak fokozottabb mértékben hozzá kell járulnia a gép- és berendezésgyártási feladatok végrehajtásához. A Gépipari Minisztérium, a Könnyüipari Minisztérium és az Ipari Építkezések Minisztériuma ez irányu eredményeit fokozni kell és ki kell terjeszteni, arra törekedve, hogy valamennyi minisztérium minél nagyobb mértékben részt vegyen saját vállalatai felszerelésében. A pártvezetőség kijelölte feladatoknak megfelelően, e törekvésben érvényesiteni kell azt az elgondolást, hogy a gyártási eljárást kidolgozó üzem maga tervezze meg és saját erejéből gondoskodjék a megfelelő berendezések előállításáról.

Nagyobb figyelmet igényel a pótalkatrészek gyártása és felhasználása is, mert megvan a lehetőség arra, hogy a vállalatokban és műhelyekben történő belső termeléssel és a fogyasztás ésszerüsitésével jobban kielégitsük a szükségleteket. Ezért felül kell vizsgálni a fogyasztási normákat, amelyek még mindig igen lazák, s nagyobb figyelmet kell forditani a kopott alkatrészek felujitására.

A párt- és államvezetőség nem egyszer hangsulyozta, hogy csak az a termelés érdekel bennünket, amelynek értékesitése biztositva van és amely a társadalom reális szükségleteit fedezi, mert érdekünk fűződik ahhoz, hogy kizárólag versenyképes és hatékony, jó minőségű árukat állitsunk elő. Ennek az elképzelésnek megfelelően a tervet azoknál a termékeknél kell tulteljesiteni, amelyek iránt keresletet mutatkozik a belső piacon vagy az exportban és amelyek teljesitményüknél fogva az anyagi és emberi erőforrások magas foku hasznositását jelentik. Azt tervezzük, hogy a jövő évtől kezdve bevezetjük a fizikai termelés és rendeltetése, valamint a terven felüli termékek értékesitési módja szigoru statisztikai nyilvántartását.

A jövő évi terveteljesités egyik lényeges problémája az anyagellátási folyamatok további tökéletesitése és a fokozottabb gondoskodás az összes erőforrások gazdaságos felhasználásáról. Ebben a vonatkozásban követelmény a gazdasági szerződések törvényének szigoru tiszteletben tartása. A szerződéses kötelezettségeket, amelyeken a vállalatközi kapcsolatok alapulnak, a legszigorubban be kell tartani mint minden tervfeladatot. E kötelezettségek teljesitése fő kritérium minden egyes vállalat tevékenységének értékelésében.

Az anyagellátás javitásában elért minden eredmény ellenére még sok az olyan hiányosság, amely komoly nehézségeket okoz a vállalatoknak. Az idén kilenc hónap alatt a vállalatok több mint 20 000 szerződéssel késtek el vagy egyáltalán nem teljesitették őket, ami hozzávetőleg 5 milliárd lejes lemaradást jelent. Nyilvánvaló, hogy a termékek és géprészek választék és tipusméret szerinti szállitásánál, mind a gazdasági egységek közötti kooperációban tiszteletben kell tartani a szerződéses megállapodásokat, be kell tartani az előirányzott ütemeket, minthogy a szerződéses fegyelem bármilyen megszegése láncreakciót idéz elő, megszakitja a termelőkapacitások és a munkaerő folyamatos felhasználását, növeli az anyagfogyasztást és sokszor olyan helyzetbe hozhatja a vállalatokat, hogy nem tudják idejében teljesiteni termelési feladataikat, és belső, illetve külföldi megrendelőikkel szembeni kötelezettségeiket.

Minthogy az 1972. évi tervtervezet a termelés anyagi kiadásainak lényeges csökkentését — országos viszonylatban 2,8 százalékos csökkentését — irányozza elő, rendkivül fontos a terv fogyasztási mutatóinak a legszigorubb betartása. Többet nem fordulhat elő az 1971. évi helyzet, amikor a mutatók be nem tartása miatt az év első kilenc hónapjában a vállalatok 9 500 tonna kohókokszot, több mint 17 000 tonna hengerelt fémárut, több mint 90 000 köbméter faanyagot, 161 000 tonna konvencionális fűtőanyagot fogyasztottak terven felül. Ahhoz, hogy a vállalatok beilleszkedhessenek a fogyasztás tervkereteibe, gyorsitani kell a termékek ujratervezésével kapcsolatos munkát, a modern gyártási eljárások bevezetését, ki kell terjeszteni az anyagfogyasztás normázását és fokozni kell e normák betartásának ellenőrzését.

Lényegében attól függ a termelőtevékenység jó menete az egységekben és általában, hogy megfelelően és idejében ellássanak minden egyes munkahelyet, betartsák a fogyasztási normákat és a készletekre vonatkozó szabályokat, ésszerűen gazdálkodjanak az összes anyagi erőforrásokkal. Erre kell törekedniük az összes minisztériumoknak, fővállalatoknak és vállalatoknak az Ellátásügyi Minisztérium aktiv közreműködésével.

Az 1972. évi mezőgazdasági tervfeladatok megvalósitásahoz gondoskodni kell e fontos nemzetgazdasági ág anyagi alapjának, munkaerejének, összes tartalékainak minél hatékonyabb felhasználásáról.

Az egyik nagy fontosságu kérdés, amelyre a Központi Bizottság plenáris ülésén felhivták a figyelmet, a szántóterület maradéktalan felhasználása, mivel köztudomásu, hogy 1971-ben jelentős földterületek maradtak megmüveletlenül. Hogy elkerüljük ezt az egész gazdaságra kiható helyzetet, szükség esetén erélyesen és operativan fell kell lépni a tulzott csapadék eltávolitása, az ujravetés és a hiányok pótlása érdekében, biztositva az egész szántóterület felhasználását és a normális növénysürüséget. Ahhoz, hogy a növényi szektorban megvalósitsuk az előirányzott termelést, nagyobb figyelmet kell forditani a minőségi vetőmagok biztositására. Szilárdan kell alkalmazni az összes növénygondozási és betakaritási munkálatok idejében történő elvégzésével kapcsolatos törvényes rendelkezéseket.

Előirányzat szerint a jövő évben 17 százalékkal kell növekednie az állati termelésnek az 1971. évi ideiglenes eredményekhez képest. Ez megköveteli a szaporodási és elhullási mutatók lényeges javitását, az állatok jobb gondozását és takarmányozását, a husállatok nagyobb sulygyarapodását és a tervben előirányzott átlagos tej- és gyapjuhozam megvalósitását. Jobban hasznositani kell az ipari tipusu komplexumokban kinálkozó lehetőségeket, s kitartóan azon kell munkálkodni, hogy minélőbb elérjük a tervezetekben meghatározott termelést és árakat. Szükséges továbbá, hogy a hektárhozamok növelésével a kettős takarmánytermesztés bővitésével, valamint a legelők és természetes kaszálók hozamának fokozásával bővitsük a takarmányalapot.

Az egész év folyamán rendszeresen figyelemmel kell kisérni a bevetett területeket és a növények fejlődését, az állattállomány alakulását, takarmányozását és hozamát, a szerződéskötések és az állami alaphoz beérkezett termékek helyzetét.

Minthogy az állami központi alapnak döntő jelentősége van a lakosság ellátása, az élelmiszer és könnyüipar számára szükséges alapvető nyersanyagok biztositása, valamint az export szempontjából, okvetlen szükséges, hogy az összes állami vállalatok szigoruan betartsák a terv előirányzatait, s hogy a mezőgazdasági termelőszövetkezetek és az egyéni gazdaságok maradéktalanul teljesitsék szerződésüket, mert ezek nagyban hozzájárulhatnak a központi hus, tej, iparinövény alap létrehozásához.

A mezőgazdasági egységeknek és szerveknek, valamint a megyei és községi néptanácsoknak kötelességük minden erejükkel munkálkodni azoknak a feladatoknak a teljesitéséért, amelyeknek célja a növényi és állati termelés növelése, a mezőgazdasági eredetű élelmiszerekkel központi alapjának létrehozása.

A beruházási program megvalósításához a jövő évre jobb feltételeket biztositottak, mint más években. 1971. december 1-én azon objektumok több mint 80 százalékával kapcsolatban, amelyeket az ötéves terv keretében a jövő évben kezdenek meg, már jóváhagyták a müszaki-gazdasági mutatókat. A legfelsőbb vezetőség utmutatására ez év folyamán végzett elemzés módot nyujtott arra, hogy szigoru összhangot teremtsenek a felszerelések beszerzése és az uj kapacitások üzembe helyezésének határideje között.

A jövő évben 380 ipari és agrozootechnikai kapacitást helyezünk üzembe, ehhez összpontositaniuk kell az erőfeszitéseket, el kell kerülnünk az anyagi és emberi erők szétforgácsolását tul széles munkafrontra, szigoruan tiszteletben kell tartanunk az építőtelepi munkagrafikonokat, határidőre meg kell valósitanunk a tervezett paramétereket, hogy ne forduljon többé elő az, ami 1971-ben történt, hogy körülbelül 80 kapacitást csak 1—8 hónapos késéssel sikerült üzembe helyezni, 65 kapacitás pedig nem készült el december elsejére, ahogy a terv előirányozta. A minisztériumok lépjenek fel határozottan, hogy megvalósitsák a tervezett paramétereket, annál az 51 kapacitásnál, amelynél a határidők lejártak, hiszen csupán az év első 9 hónapja során 1,3 milliárd lej veszteség származott abból, hogy nem termeltek a tervezett kapacitások szintjén, az önköltségi mutató meg nem valósitása pedig több mint 600 milliós hiányt okozott a felhalmozások terén.

Ésszerűen kell felhasználni továbbá az építőtelepek anyagi eszközeit, szigoruan be kell tartani a fogyasztási mutatókat és normákat, le kell küzdeni a pazarlás bármilyen formáját. Különösképpen többet kell foglalkozni a fém és a cement leggazdaságosabb felhasználásával, a fémszerkezetek használatát csak az ipari objektumokra kell korlátozni, s csupán azokban az esetekben kell hozzájuk folyamodni, ha a technológiai előirások más megoldást nem tesznek lehetővé.

Hangsulyozni kivánom továbbá, hogy az 1972-es feltételek között nem szabad a tervelőirányzatokon felül ujabb beruházási objektumokat létesiteni, csak ha létrejönnek a szükséges anyagi többletforrások és csak ha a szóban forgó objektumok megkülönböztetett gazdasági hatékonyságot kinálnak.

Egy pillanatra sem szabad megfeledkezni arról, mennyire fontos a maximális hatékonyságot kihozni a beruházott alapokból, minden lejnyi beruházásnak a lehető legnagyobb mértékben kell növelnie a nemzeti jövedelmet.

Románia 1972. évi részvétele a nemzetközi cserében a külkereskedelem volumenének több mint 20 százalékos növekedésében tükröződik, ami jóval gyorsabb, mint az ipari termelés és a nemzeti jövedelem dinamikája. Külkereskedelmünkben, mint eddig is, a fő részarányt a KGST-tagállamokkal, az összes szocialista országokkal való kereskedelem képviseli; ugyanakkor bővülnek kereskedelmi kapcsolataink a világ többi országaival.

A jövő évi export volumene és szerkezete megköveteli a külső piac alapos tanulmányozását, a termelés operativ hozzáidomitását annak követelményeihez, a szerződésekben vállalt kötelezettségek szigoru tiszteletben tartását és a termékek kifogástalan minőségét, amitől döntő mértékben függ a román áruk behatolása a világpiacokra és versenyképességük.

Tekintetbe véve, hogy az import szigoruan meghatározott, a minisztériumok, a fővállalatok és a vállalatok kötelesek ésszerüen felhasználni a valutaalapokat, nagy gondossággal gazdálkodni a behozott termékekkel, biztositani ujabb anyagok, felszerelések és nyersanyagok gyártásba vételét az országban.

A tervben biztositva vannak a szükséges eszközök hazánk részvételéhez a más országokkal való kooperációs akciokban. Különösen figyelemmel kell kisérni ezen a téren a folyamatban lévő kooperációs akciók befejezését és több kezdeményezést kell tanusitani olyan ujabb akciók felkutatásában, amelyek hozzájárulnak a jelenlegi ötéves tervben előirt gazdasági célkitüzések megvalósításához.

Figyelembe véve az uj üzemek müszaki ellátottságát, a káderképzés programjának kihatásait és a termelésszervezés tökéletesitésének lehetőségeit, az iparban előirányozták a munkatermelékenység 8 százalékos növelését az ötéves tervben foglalt 7,8 százalékkal szemben. A termelést kisebb anyagi költségekkel valósitják meg, és ezek részarányát a társadalmi termékben a jövő évre 57,4 százalékra tervezték az 1971. évi 58,8 százalékkal szemben. Folytatódnak tehát az ötéves tervben megjelölt akciók a hatékonyság növelésére minden munkaterületen, hiszen végső fokon a hatékonyságtól függ a nemzeti jövedelem szintje és dinamikája.

A nemzeti jövedelem elosztása terén 1972-re is érvényes az ötéves tervben rögzitett 31,8 százalékos felhalmozási ráta; előirányozzuk továbbá a beruházási alapok hatékonyabb felhasználását.

Az 1972-es tervjavaslat tanusitja, hogy megkülönböztetett figyelmet forditunk az életszinvonal emelésére, ami az egész pártpolitika fő célja. A lakosság reáljövedelmei 1971-hez képest 8 százalékkal növekednek, tekintetbe véve azt is, hogy az árak és díjszabások mutatói 0,2 százalékkal alacsonyabbak az ötéves terv előirányzatainál.

A jövő esztendőben biztositjuk a szükséges alapokat ahhoz, hogy teljesitsük az ötéves tervben megjelölt feladatokat a fizetésekkel kapcsolatban: 1972. szeptember 1-től a minimális fizetést havi 800 lejről 1000 lejre emeljük, felemeljük továbbá az 1400 lej alatti fizetéseket, hogy a névleges átlagfizetés 1972-ben elérje az 1500 lejt.

A lakosság jövedelmeivel összhangban az áruforgalom volumene 108,8 milliárd lejre rug, vagyis eléri az ötéves tervben megszabott szintet. Az árualap és struktúrája biztositja a lakosság ellátásának javitását az összes fontosabb élelmiszerekkel tekintetében. Husból és hustermékekből 10 százalékos, tejből 26 százalékos, sajtfélékből 16 százalékos, vajból 25 százalékos, cukorból 7 százalékos növekedést irányoztunk elő, ezenkivül jóval nagyobb mennyiségü nem élelmiszerárut bocsátunk a lakosság rendelkezésére, nagy választékban és kiváló minőségben. A szolgáltatások 10 százalékkal növekszenek és meghaladják az ötéves terv előirányzatait.

A jövő évben csaknem 94 000 lakást épitünk állami alapokból, illetve hitelek és kivitelezés formájában nyujtott állami támogatással. Bővitjük a viz-, csatornázási, gázhálózatot, csaknem 1600 uj járművel látjuk el a városi személyszállitást. Átadják rendeltetésének a fővárosi Nemzeti Szinházat és a craiovai és marosvásárhelyi szinházakat, továbbá négy uj filmszinházat, 1850 férőhellyel. Egészségvédelmi téren átadnak hét uj kórházat, s megkezdik még hat kórház épitését, tulszárnyalva ezzel az ötéves terv előirányzatait. A szanatóriumokat és üdülőtelepeket további 1300 hellyel bővitik, a bölcsődékben pedig több mint 8000 uj helyet létesitenek.

Mielőtt befejezném ezt a jelentést, javasolom a Nagy Nemzetgyülésnek, hogy — a szokásos eljárásnak megfelelően — hagyja jóvá az 1970. évi terv végrehajtását.

Az 1972. évi terv előirányzatai biztositják az ötéves tervben megállapitott ütemek és alaparányok teljesitését, valamint az anyagi, pénzügyi és valutáris egyensulyt a nemzetgazdaság fejlődésében. Az előirányzott egyensuly azonban csak akkor tartható fenn, ha pontosan teljesitik a termelési, beruházási, export és import feladatokat, biztositják az ütemes anyagellátást, szigoruan betartják a szerződések törvényét, a fogyasztási normákat és a számitásba vett készleteket, ha a gazdasági tevékenységben, minden szervezési fokon érvényt szereznek a szigoru tervfegyelemnek.

A törvény szerint a megyék abban a helyzetben lesznek, hogy megismerik a területhez tartozó összes egységek gazdaság- és társadalomfejlesztési tervét, nemcsak az uj objektumokkal kapcsolatban, hanem megismerik az export és import feladatokat, a hatékonysági mutatókat. Ez lehetővé teszi, hogy hatékonyan ellenőrizzék a terv teljesitését, módot nyujt számukra ahhoz, hogy nagyobb mértékben hasznositsák a meglévő tartalékokat és — a terület lehetőségeinek alapos ismeretében — operativ határozatokat hozzanak.

Az 1972. évi tervet gondosan, az előző évieknél sokkal jobban készitették elő. Számos olyan törvény van, amely biztositja a kedvező feltételeket az egész tevékenység lebonyolitásához, a kezdeményezés és a felelősségérzet ösztönzéséhez a gazdaság minden szervezési fokán. Tehát megvan minden feltétel ahhoz, hogy a jövő évi terv előirásait sikerrel teljesitsük.

Az elmondottak alapján kérem, emeljék törvényerőre a megvizsgálásra önök elé terjesztett tervezetet, azzal a szilárd meggyőződéssel, hogy a Román Kommunista Párt vezetésével egész népünk elszántan és önfeláldozóan dolgozik annak valóra váltásáért és azért, hogy ujabb lépést tegyünk a sokoldaluan fejlett hazai szocialista társadalom felépitésének utján.

Az 1972-es állami költségvetéstervezet ismertetése

— Előterjesztette Florea Dumitrescu képviselő, pénzügyminiszter —

Engedjék meg, hogy a Minisztertanács megbizásából megvizsgálás és jóváhagyás végett a Nagy Nemzetgyülés elé terjesszem Románia 1972-es állami költségvetésének tervezetét.

Az állami költségvetéstervezet, amelyet a tervmutatókkal szoros összhangban állitottunk össze, biztositja a szükséges pénzügyi eszközöket a jelenlegi ötéves terv második esztendejében megvalósitandó gazdasági és társadalmi objektumok realizálásához.

A költségvetéstervezet összeállitásánál tekintetbe vettük az 1971-es költségvetés végrehajtását is: a bevétel előzetes számitások szerint 140,7 milliárd lejre rug, a kiadás 135,4 milliárdra, tehát 5,3 milliárd lej a többlet.

Az 1972-es állami költségvetéstervezet általános jellemzője, hogy a bevétel- és a kiadástételek számottevően növekednek, mégpedig az általános gazdasági egyensuly és pénzügyi stabilitás feltételei között, ami tükrözi gazdasági tevékenységünk dinamizmusát, a hatékonyság növelésével kapcsolatos feladatokat.

Az 1972-es költségvetéstervezet kiegyensulyozott, mind a bevétel, mind pedig a kiadástételnél 152,3 milliárd lejt irányoz elő. A bevételek 11,6 milliárd lejjel nagyobbak, mint az 1971-es, előzetes számitások szerinti bevételek. A kiadástételbe belefoglaltunk 1211 millió lejnyi költségvetési tartalékot, amiből 311 milliót a helyi költségvetések kapnak. E tartalék az év folyamán felmerülő egyes uj feladatok fedezésére szolgál.

Ismertetni kivánom, hogy az állami költségvetés tervezete nagy arányu kollektiv tevékenység gyümölcse, amely tevékenységet a munkálatok egész lebonyolitása folyamán a párt és az állam legfelsőbb vezetősége, személyesen **NICOLAE CEAUȘESCU** elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára orientálta és irányitotta.

Az 1972. évi költségvetési jövedelmek tulnyomó része a szocialista egységektől ered. Az állami egységek nyereségeiből eszközölt befizetések, az áruforgalmi adóból és a jövedelemszabályozási adóból eszközölt befizetések a tervezetben 92,8 milliárd lej összegben vannak előirányozva, vagyis mintegy 8 milliárd lejjel többre, mint az az összeg, amely előzetes számitások szerint 1971-ben megvalósult.

Megjegyezzük, hogy az állami egységek 1972. évi össznyereségе 60 milliárd lejt tesz ki, csaknem 10 milliárd lejjel meghaladva az ebben az évben előreláthatólag megvalósuló nyereséget. Egy ilyen növekedés tükrözi az összes gazdasági ágak gyors fejlesztését és tevékenységük minőségi oldalának hangsulyozását, ami az önköltség és főleg az anyagi kiadások csökkentésében, a jövedelmezőség fokozódásában konkretizálódik a gazdasági tevékenység minden ágában és szektorában.

Az 1972-re tervezett nyereségekből 24,7 milliárd lej vagy 41,2 százalék, azaz 5,3 milliárddal több mint 1971-ben, megmarad a vállalatok és a fővállalatok rendelkezésére egyes beruházások finanszirozására, a forgóeszközök növelésére felvett hitelek téritésére, jutalmazási alapok létesitésére s a törvényben előirt más rendeltetésekre.

Rá kell mutatni, hogy noha a vállalatok többsége tulszárnyalta az 1971. évi nyereségtervet, egyes ipari, építkezési és más ágazatokbeli egységek nem valósitották meg a tervszerüsitett nyereséget vagy veszteséggel dolgoztak. Ez a helyzet annak tulajdonitható, hogy az illető vállalatok nem teljesitették teljes egészében a termelési feladatokat, egyes kapacitásoknál nem érték el határidőben a tervezett müszaki-gazdasági paramétereket, tulléptek az önköltséget stb.

Az állami mezőgazdaságban, noha az idei növénytermelés jobb, jónéhány egység pénzügyi eredményei nem érték el a müszaki ellátmány és a kedvező időjárási adottságok szintjét. Nagyobb figyelmet kell forditani az állattenyésztési szektorra, főként az olyan állattenyésztő és -hizlaló komplexumokra, ahol gyengébb eredmények születtek.

Az 1972-es költségvetéstervezetben a lakosságtól beszedett adók és illetékek összege 13,9 milliárd lej, ami az összbevétel 9,2 százalékát teszi ki. A szocialista etika és méltányosság elvének szellemében az összes honpolgároknak idejében és maradéktalanul teljesiteniük kell az állammal szembeni pénzügyi kötelezettségeiket, hogy a törvényben előirányzott mértékben hozzájáruljanak társadalmunk általános szükségleteinek kielégitéséhez.

A költségvetéstervezetben előirányzott kiadások legnagyobb részét a nemzetgazdaság finanszirozására forditjuk; e kiadások 87,5 milliárd lejt tesznek ki, vagyis az összkiadások 57,5 százalékára rugnak. Az együttvéve 40,7 milliárd lejt kitevő alapok legnagyobb részét a központositott beruházások kapják. A 87,2 milliárd lejig terjedő különbözetet — ennyi az állam központositott alapjaiból végzendő beruházások 1972-es terve — a gazdasági egységek saját pénzforrásaikból, illetve bankhitel utján fedezik.

Pozitiv körülmény, hogy az ötéves terv első esztendejében igen sok objektum — főként ipari objektum — gyorsabban készült el, mint az előző esztendőkben, egyes termelőkapacitásokat pedig határidő előtt adtunk át rendeltetésének. Ennek ellenére a beruházási jogosultaknak és kedvezményezettek nek, a tervezőknek és épitőknek legyen állandó gondja csökkenteni a folyamatban lévő vagy az idejében be nem végzett munkálatok volumenét, továbbá a normán felül az épitőtelepeken veszteglő berendezések volumenét, ami indokolatlanul pénzalapokat köt le.

A beruházási alapoknak az iparban, a mezőgazdaságban és a többi ágazatokban való felhasználása tekintetében a minden egyes objektumra vonatkozó döntés meghozatala előtt figyelmesen meg kell vizsgálni, hogy miként használják ki a meglévő kapacitásokat, biztositani kell idejében a nyersanyagellátási forrásokat és az uj kapacitások termékeinek eladását, törekedni kell olyan megoldások választására, amelyek lehetővé teszik minél jobb eredmények elérését minél kisebb erőfeszitéssel.

A mezőgazdasági szövetkezetek támogatása érdekében előirányoztunk hosszu lejáratu hiteleket több mint 2,1 milliárd lej összegben és körülbelül 1,7 milliárd lej költségvetési juttatást egyes mezőgazdasági-állattenyésztési akciók végrehajtására, valamint ezen egységek szakembereinek és főkönyvelőinek fizetésére, az elnökök, alelnökök, farmvezetők és brigádosok járandóságaira.

A mezőgazdasági szövetkezeteknek — amint azt a párt Központi Bizottságának tegnapi plénumán is hangsulyozták — minden intézkedést meg kell tenniük, hogy az államtól kapott alapokkal, valamint a saját alapokkal a legésszerübben gazdálkodjanak, hogy ily módon minél nagyobb termelést és jövedelmet érjenek el.

1972-ben az állami költségvetésből 42,6 milliárd lejt forditunk a szociális-kulturális akciók finanszirozására és a tudományra, vagyis 4 milliárd lejjel többet, az 1971. évi előzetesen megállapitott összegnél. E kiadások több mint 10 százalékos növekedése, a lakosság pénzbeli jövedelmének növekedésével együtt, a piaci alapnak szánt árusszállitás növekedésével és változatossá tételével, az állami alapokból épülő lakások nagy számával, valamint más intézkedésekkel együtt arról tanuskodik, hogy a párt és az állam szüntelenül gondoskodik egész népünk életszinvonalának állandó emeléséről.

A lakosság jólétének növekedése és a takarékossági szellem pozitivan tükröződött abban is, hogy 1971-ben 16,3 százalékkal növekedtek a lakosság betétei a Takarék- és Letéti Pénztárban. Ebben az évben a lakosságot 2,7 milliárd lejt kitevő jelentős hitelekkel támogatták személyes tulajdonu lakások épitésében. 1972-ben az előirányzatok szerint ujabb hiteleket nyujtunk erre a célra, több mint 3,2 milliárd lej értékben.

Az államvédelmi kapacitás további biztositása érdekében 7,8 milliárd lej költségvetési alapokat irányoztunk elő, ami az állami költségvetési kiadások teljes összegének 5,1 százalékát képviseli. Az államigazgatási kiadások finanszirozására a költségvetéstervezet 2,7 milliárd lej összeget irányoz elő.

A helyi költségvetések az 1972-es évben 25,6 milliárd lejt tesznek ki; ez az összeg is tükrözi, milyen fontosságot tulajdonitunk az ország összes megyéi ez uton történő fejlesztésének is. A saját jövedelmeket, amelyek 21,9 milliárd lejt tesznek ki, az összkiadások 85,4 százalékát fedezik, a többit a köztársasági költségvetésből biztositjuk. A helyi költségvetések saját jövedelmekkel való kiegyensulyozására tett erőfeszitések nyomán, 1972-ben hét megye — Brassó, Brăila, Kolozs, Maros, Prahova, Sibiu, Temes — és București municipium teljes egészében fedezni fogják a költségeket, és a köztársasági költségvetéshez utalják át azokat a tartalékokat, amelyek meghaladják a 2,4 milliárd lej összeget kitevő előirányzott kiadásokat.

A törvénynek megfelelően, jóváhagyásra önök elé terjesztem az 1970-es költségvetési év zárszámadását, amely a jövedelmeknél 133,3 milliárd lejt, a kiadásoknál 130,9 milliárd lejt tüntet fel, ami 2,4 milliárd lej többletet jelent.

Kérem, engedjék meg, hogy egyuttal a Nagy Nemzetgyüles elé terjesszem Az állami szocialista egységek tervszerüsitett fizetési alapjának jobb felhasználását célzó intézkedésekről szóló törvénytervezetet. A tervezet előirányozza a felelősség növelését a béralap és a munkajavadalmazásra szánt összes alapok helyes méretezése és ésszerü felhasználása, valamint az ez irányu ellenőrzés tekintetében. A tervezet előirányozza továbbá, hogy a müszaki, gazdasági, más szakszemélyzet és adminisztrativ személyzet számára beütemezett fizetési alapból a megüresedett állások, az átmeneti munkaképtelenségi szabadságok, a fizetésnélküli szabadságok, nyugdijak, valamint más okok miatt fel nem használt összegek az állami költségvetés javára irandók. Ez lehetővé teszi a béralapból eszközölt megtakaritások szervezett és operativ felhasználását a nemzetgazdaság más céljaira.

Az állami tervben és költségvetésben feltüntetett különleges feladatok megkövetelik a minisztériumoktól, fővállalatoktól és vállalatoktól, foglalkozzanak hangsulyozottabban

(Folytatása a III. oldalon)

A NAGY NEMZETGYŰLÉS ÜLÉSSZAKÁNAK MUNKÁLATAI

(Folytatás a II. oldalról)

a rájuk bizott anyagi és pénzeszközök lehető leggondosabb felhasználásával, erősitsék a felelősséget ezen a területen, hogy biztositsuk a gazdasági tevékenység magas foku hatékonyságát, ami a jelenlegi ötéves terv központi célkitüzése. Minden gazdasági egységnek ugyanolyan mértékben legyen gondja arra — hangsulyozta **NICOLAE CEAUŞESCU** elvtárs a legutóbbi plénumon —, amit termel, a menynyiségi tervmutatók teljesitésére, de arra is, hogy milyen költségek mellett realizálják a termelést, milyen pénzügyi eredményeket érnek el. Ilyen értelemben minden szervezési fokon rendszeres időközönként — az operativ adatok és mérlegek alapján — meg kell vizsgálni a tevékenység gazdasági-pénzügyi eredményeit, a felmerülő problémák operativ megoldása céljából.

A Pénzügyminisztérium, a Nemzeti Bank, a szakositott bankok, az egész pénzügyi és bankapparátus a gazdaságban vegye igénybe nagyobb mértékben a pénzügyi tényezőket, folytasson rendszeres ellenőrző akciókat, következetesen kisérje figyelemmel pártunk és államunk pénzügyi és valutáris polltikájának megvalósitását. Azzal a szilárd meggyőződéssel lépünk az uj esztendőbe, hogy az 1972-es állami terv és költségvetés ujabb jelentős lépés lesz hazánk sokoldalu szocialista építésének müvében.

Az árak és díjszabások rendszeréről szóló törvénytervezet ismertetése

— Előterjesztette Gheorghe Gaston Marin képviselő, az Állami Árbizottság elnöke —

Engedjék meg, hogy a Minisztertanács megbizásából megvitatás és jóváhagyás végett Önök elé terjesszem az árak és dijszabások rendszeréről szóló törvénytervezetet, amely szervesen hozzátartozik a nemzetgazdaságvezetés és -tervezés tökéletesitésének intézkedéseihez.

Most, amikor hangsulyozottabban használjuk az értékkategóriákat, ami egyébként jellemző gazdasági fejlődésünk intenziv szakaszára, a törvénytervezet növelni kivánja az árrendszernek a szerepét, amely mértéke a gazdasági tevékenységnek és támogatja a párt gazdasági-társadalmi politikája lényeges célkitüzéseinek megvalósitását. A törvény kidolgozásának egész munkája Nicolae Ceaușescu elvtárs közvetlen vezetésével bontakozott ki. Becses utmutatásai biztositották a tervezet szilárd elméleti megalapozását, kihangsulyozták, hogy a pártpolitika megvalósitásának eszköze.

Az árak természetüknél fogva a társadalmi munka objektiv normájaként kell hogy szolgáljanak és egyben biztos ismérvként is minden egyes vállalat gazdasági tevékenységének elbirálásához. Az ármegállapitás mindenekelőtt feltételezi a költségek, elsősorban az anyagköltségek biráló elemzését, lényeges csökkentése utjainak felkutatását, minden egyes termék, minden egyes vállalat viszonylatában, ami alapfeltétele annak, hogy a társadalmi munka termelékenysége szempontjából fokozatosan megközelitsük a fejlett országokat. Széles körü és aktiv tömegvélemény kialakitása, a gépnél dolgozó munkástól a miniszterig, a költségek összes csökkentési lehetőségeinek fáradhatatlan keresésére — minden egyes önköltségi elem kritikaj megvizsgálásával és minden egyes munkahely tevékenységének optimalizálásával —, alkotó kezdeményezés kifejtése abból a célból, hogy lendülettel kövessük Nicolae Ceaușescu elvtárs ösztönzését és példáját, a legkézzelfoghatóbb kifejezését jelenti a szakmai hozzáértésnek, a politikai edzettségnek és a nemzetünk alapvető érdekei iránti odaadásnak.

Nagy jelentőségü intézkedés az ár szerepének növelésére a gazdasági tevékenység tökéletesitésében a termelési alapra bevezetett illeték, amely arra ösztönzi a vállalatokat és a központi szerveket, hogy sokkal igényesebben fontolják meg az uj beruházások iránti, a tervek olcsóbbá tétele és egyszerüsitése iránti, valamint a meglévő termelési alapok intenzivebb felhasználása iránti igényeket.

Az önköltségi ár összetevőinek egységes szabályozása az összes ágazatok számára, a termelési árakban foglalt jövedelem méretezése az igénybevett alapok arányában, oly módon, hogy az alapokra bevezetett illetékkel együtt biztositsa a bővitett ujratermelés minél közelibb ütemeinek megvalósitásához szükséges felhalmozások volumenét, biztositja az árak rendszerének minőségi tökéletesitését a társadalmi munka felmérésében és összehasonlitásában. Az árak azonban kifejezik a gazdaságpolitika jelentős célkitüzéseit is, mint például: az összes természeti erőforrások észszerü felhasználása, beleértve azokat is, amelyek néha nagy költségekkel érhetők el, a valutatartalékok észszerü felhasználása az export ösztönzésével és az import észszerüsitésével, a technikai haladás fokozása és az elavult termelés mellőzése, az áruk normális forgalmának biztositása. Ezeket a funkciókat azok a szállitási árak biztositják, amelyekkel a termékek a szocialista egységek között forgalmazódnak, és amelyek magukban foglalhatják a gazdaságpolitika követelményeinek megfelelően a termelőknek járó árakon felül az áruforgalmi adót is.

A gazdaság tervszerü fejlesztése, az objektumoknak a tervezett méretekben és arányokban való megvalósitása feltételezi az árak stabilitását, amely alapvető jellemzője az egészséges, fejlődő gazdaságnak. A stabil árak biztositják a gazdaság egész tervezési mechanizmusának jó működését és a dolgozók életszinvonalának rendszeres emelését. Az árak stabilitásának semmi köze azok merevségéhez. Ahhoz, hogy az árakat összhangban tartsák a társadalmilag szükséges termelési költségek alakulásával, elengedhetetlen az árak tervszerü módositása — azoknak a fontosabb belső és külső tényezőknek megváltozásával összhangban, amelyek alapul szolgáltak megállapitásukhoz.

A törvénytervezetben foglalt szabályozások közül különösen fontosak az uj termékek gyártásba vételére, a szóban forgó termékek árának megállapitására, valamint az ár és a minőség közötti összhang biztositására vonatkozó szabályozások. Rá kell mutatnunk a Nagy Nemzetgyűlés előtt, hogy miközben a közfogyasztási cikkek szektorában az árak szilárdabban tartották magukat, addig az ipari termelőeszközök árait illetően hiányoztak a pontos ármegállapitáshoz szükséges egyes szabályok és kritériumok, s ehhez hozzájárult egyeseknek az a törekvése, hogy megkönnyitsék a terv érték szerinti mutatóinak teljesitését és tulszárnyalását; ezáltal lehetővé vált egyes árak önkényes emelése, ugynevezett uj termékek felbukkanása, amelyekre a gazdaság reálisan nem tartott igényt. Az efféle praktika könnyü előnyökre törekszik, eltorzitja az ágazatok hozzájárulását a társadalmi termék és a nemzeti jövedelem létrehozásához, megdrágitja a termelést a fogyasztásra termelő ágakban, lerontja az export hatékonyságát, hozzájárul a már jóváhagyott beruházások árának növekedéséhez, lerontja a gazdasági-pénzügyi eredményeket a vállalatokban és építőtelepeken, károsan hat ki a pénzügyi helyzet szilárditását célzó erőfeszitésekre. E káros jelenségek maradéktalan felszámolásához szükséges, hogy szigoruan alkalmazzák a törvénytervezetben foglalt szabályozásokat, szigoru ellenőrzést gyakoroljanak minden szinten és elsősorban a minisztériumok és az Állami Árbizottság az árak kiszámitására; alapvető kötelesség, hogy megakadályozzák az anyagi termelés reális növelésére irányuló erőfeszitések eltéritését az anyagi termelés értékének mesterséges növelése irányába.

A törvénytervezet előirányozza, hogy a beruházási munkálatoknál a költségelőirányzat-árakat fokozatosan cseréljék fel építkezési objektumonként, részobjektumonként, fizikai és használati egységenként megszabott határárakkal. Nincs objektiv ok arra, hogy egy többszáz megawattos energetikai berendezésnek, tiz- és tizezer tonnás hajónak vagy komplex technológiai gépsornak pontos ára legyen, amely minden termelő számára kötelező társadalmi normát jelent, az építő-szerelő munkálatokra pedig ne vonatkozzék ez a társadalmi norma, amelybe kötelező módon illeszkedjen be a tervező, építő és megrendelő tevékenysége.

A törvénytervezet jelentős szabályozásokat irányoz elő a mezőgazdasági termékek árának megállapitásával kapcsolatos ismérvekre és normákra. Itt az ideje, hogy rendet teremtsünk a mezőgazdasági termelés költségei körül, elsősorban az állami szektorban és fokozatosan a szövetkezeti szektorban, szigoruan normázva a fogyasztásokat és a kiadásokat, bevezetve a pontos nyilvántartást, hogy ezen az alapon érdemlegesen elemezni lehessen az árak gazdasági hatékonyságát és azok felhasználását szocialista mezőgazdaságunk fejlesztésére, a neki biztositott óriási műszaki-anyagi lehetőségekkel és a termelés, valamint a rentabilitás növelésének rendelkezésére álló, felmérhetetlen forrásaival összhangban.

A törvénytervezetben központi helyet kaptak a kiskereskedelmi árak és a lakosságnak szánt szolgáltatási dijszabások megállapitásával kapcsolatos normákra és ismérvekre vonatkozó szabályozások. A kiskereskedelmi árak és szolgáltatási dijszabások ugyanis lényeges szerepet töltenek be az egész népünk életszinvonalának szüntelen emelésére vonatkozó pártpolitika megvalósitásában. A tervezet intézkedéseket állapit meg az összes jövedelmi kategóriák vásárló erejének megfelelő árualap-struktura biztositására: rögziti az alacsony áruválasztékok kötelező leszállitását: előirja a közvetett áremelési formák megelőzését és leküzdését, amely formák a piaci szükségletnek nem felelő választékösszetétel utján jelentkeznek; megszabja, hogy nem szabad forgalomba hozni olyan árukat, amelyek minőségi szempontból nem felelnek meg az ármegállapitás alapját képező szabványoknak vagy belső normáknak; leszögezi, hogy az illegális árakat és dijszabásokat alkalmazók kemény büntetésben részesülnek.

A törvénytervezet biztositja a szükséges keretet azon áruk árának megállapitásához, amelyek a más országokkal való gazdasági cserék tárgyát képezik, döntő eszközt teremt az export és az import hatékonyságának felmérésére, a külkereskedelmi tevékenység fokozatos optimalizálására.

Az árak és dijszabások megállapitására és módositására vonatkozó illetékességet a törvénytervezet a gazdasági folyamatok terv alapján való vezetése követelményeivel, a demokratikus centralizmus elvének tiszteletben tartásával összhangban szabályozza. Az árak és dijszabások általános szinvonalát, azoknak a termékeknek és szolgáltatásoknak a maximális határértékeit vagy árait, amelyek döntő jelentőségüek a nemzetgazdaságra és a lakosság életszinvonalára nézve, s amelyek egységesek az összes termelőkre és fogyasztókra nézve, az Államtanács állapitja meg.

Jelentős feladatok hárulnak a központi szervekre, a megyei néptanácsokra és a gazdasági egységekre, amelyek megállapitják az árakat és dijszabásokat az összes többi termékekre és szolgáltatásokra. Az egységes és egybehangolt árpolitika biztositása céljából ezeket a feladatköröket a törvénynek megfelelően központilag megállapitott szabályoknak, normáknak, kritériumoknak és határoknak megfelelően kell gyakorolni.

A párt árpolitikájának és a törvénytervezetben foglalt rendelkezéseknek alkalmazása terén jelentős feladatok és felelősségek hárulnak az Állami Árbizottságra. Mig eddig a bizottság nem kielégitően gyakorolta feladatkörét az árak megállapitása és alkalmazása terén mutatkozó hiányosságok észlelése, valamint az ezen hiányosságok kiküszöbölésére irányuló intézkedések kidolgozása terén, az uj törvényhozás azt a kötelezettséget rója az Állami Árbizottságra, hogy ugy szervezze meg tevékenységét a minisztériumokkal és a többi központi és helyi szervekkel együtt, hogy biztositsa a törvényes előirások pontos alkalmazását és az állami fegyelem szigoru betartását.

A törvény rendelkezéseinek valóra váltása nem képezheti a gazdasági szakszervek kizárólagos feladatát, minthogy az árak az anyagi javak összes termelőit és fogyasztóit érdeklik. A meglévő hiányosságok kiküszöbölése, a tevékenység tökéletesitése és annak a párt által megjelölt utra való terelése megköveteli a kollektiv vezető szervek, a társadalmi ellenőrzés részvételét az árak és dijszabások megállapitásában és alkalmazásában.

Biztositjuk önöket, hogy teljes határozottsággal munkálkodunk a mai napon önök elé megvitatásra és jóváhagyásra terjesztett törvény rendelkezéseinek valóra váltásán.

Törvénytervezet a pénzbeli és munkahozzájárulás megszervezéséről bizonyos közérdekű munkák elvégzésénél

— Ismertette Petre Blajovici képviselő, a Helyi Gazdasági és Közigazgatási Állami Bizottság elnöke —

Engedjék meg, hogy a Minisztertanács megbizásából megvizsgálás és jóváhagyás végett a Nagy Nemzetgyűlés elé terjesszem a törvénytervezetet a pénzbeli és munkahozzájárulás megszervezéséről bizonyos közérdekű munkák elvégzésénél.

A törvénytervezet azoknak az intézkedéseknek a komplexusához tartozik, amelyeket párt- és államvezetőségünk foganatositott, hogy egyre nagyobb mértékben bevonja a tömegeket a gazdasági és társadalmi-kulturális tevékenység vezetésébe, a rendelkezésünkre álló egész anyagi és emberi potenciál felhasználásába, a települések ellátottsági és felszereltségi fokának további növelése, a lakosság szociális-kulturális szükségleteinek minél jobb kielégitése céljából.

A törvénytervezetet a megyék, municipiumok, városok és községek államhatalmi és államigazgatási szerveinek, valamint nagyszámu képviselőnek és honpolgárnak a javaslatai és megjegyzései alapján állitották össze. Tekintetbe vették továbbá egyes minisztériumok, más központi államigazgatási szervek és társadalmi szervezetek inditványait.

A törvénytervezet összeállitásánál figyelembe vették továbbá a lakosság önkéntes hozzájárulásának megszervezése terén szerzett eddigi tapasztalatot, amely azt bizonyitotta, hogy ujabb szabályozásra van szükség, amely biztositja a honpolgári kezdeményezés bővitését és megteremti a megfelelő jogi és szervezési kereteket a lakosság szükségleteit még nagyobb mértékben kielégitő, helyi jellegü közérdekü objektumok megvalósitásához.

Pártunk és vezetősége, Nicolae Ceaușescu elvtárs pártfőtitkár egész politikájának és tevékenységének vezérgondolata volt és marad az ember szolgálata, az anyagi és szellemi feltételek megteremtése, hogy mindenki egyre jobban éljen, hogy mindenki élete egyre civilizáltabb, virágzóbb legyen.

Ilyen perspektivában születtek meg a nemzetgazdaságfejlesztési tervek is, amelyekbe a szocialista építés folyamán olyan lelkesitő célkitüzések kerültek be, amelyek nyomán szüntelenül emelkedik a nép életszinvonala, növekszik jóléte. Csupán az 1966—1970-es ötéves terv több mint 10 milliárd lejt forditott jelentős szociális-kulturális és közmüvesitési-gazdálkodási beruházásokra.

Hasonlóképpen a jelenlegi ötéves terv számottevő alapokat irányoz elő a nemzetgazdaság fejlesztésére, de ugyanakkor előirányozza az állam által finanszirozott szociális-kulturális és közmüvesitési-gazdálkodási alapok lényeges növelését is. Hangsulyozni kivánjuk, hogy 1971 és 1975 között csupán a szociális-kulturális kiadások ugyanannyit tesznek ki, mint 1970-ben az egész nemzeti jövedelem. A szóban forgó alapokat az oktatás, a nevelés, a művelődés és művészet, az egészségvédelem, a népjólét és társadalombiztositás stb. anyagi alapjának fejlesztésére forditjuk. Ha mindehhez még hozzászámitjuk a közmüvesitési-gazdálkodási célokra előirányzott több mint 9 milliárd lejt, még jobban fogalmat alkothatunk magunknak arról, milyen erőfeszitéseket tesz az állam e tevékenységi területeken.

1952 óta a községfejlesztési célokat szolgáló jelentős állami beruházásokon kivül a lakosság — a magas foku hazafiság és öntudat szellemében — önkéntesen csaknem 3 milliárd lejjel járult hozzá olyan közérdekü munkálatok végzéséhez, amelyek gyökeresen megváltoztatták falvaink és községeink arculatát. Csupán 1966 és 1970 között a honpolgárok önkéntes hozzájárulásából felépült 6298 tanterem, 601 művelődési otthon, 119 kiskórház és szülőotthon, valamint számos más szociális-kulturális létesitmény, s emelte falvaink közmüvesitési-gazdálkodási szinvonalát, gyarapitotta szépségeit, a dolgozók kulturális életét. A honpolgárok idei közgyüléseiken elhatározták, hogy pénzbeli és munkával történő önkéntes hozzájárulásból felépitenek 204 tantermet, 221 művelődési otthont, 106 kiskórházat, 42 óvodát, továbbá más közmüvesitési-gazdálkodási munkálatokat végeznek.

A pénzbeli és munkahozzájárulás megszervezéséről bizonyos közérdekü munkák elvégzésénél tárgyu törvény tervezete az előterjesztett javaslatokat felkarolva előirja annak lehetőségét, hogy a falvak lakosain kivül, elhatározásuknak megfelelően pénzzel és munkával részt vehetnek a városon lakó állampolgárok is a helységek korszerüsitésében, jó gazdálkodásában és szépitésében.

A tervezet a jelenlegi szabályozástól eltérőleg előirja a szociális-kulturális létesitmények szélesebb választéka megvalósitásának lehetőségét, mint például: klubok, gyermekotthonok, iskolamühelyek, művelődési házak, sporttelepek, turisztikai és szórakozó helyek és más munkálatok. Monumentális diszitőművészeti munkák megvalósitása céljából, a községekben, városokon, municipiumokban és Bucureşti municipium kerületeiben pénzbeli hozzájárulásból társadalmi alapot létesitenek monumentális művészeti célokra is.

A törvénytervezet alapvető jellegzetessége a lakosok teljes szabadsága, hogy maguk határozzák el a pénzbeli vagy munkahozzájárulás szervezését, az alapokkal való gazdálkodást és az épitendő létesitményeket.

A szocialista demokratizmus további bővitésének vonalán haladva előirták, hogy minden választókerületben a lakosok vizsgálják meg a képviselők, az állandó bizottságok vagy a lakosok csoportja által tett javaslatokat bizonyos társadalmi érdekü létesitmények épitésére vonatkozólag, határozzanak a munkálatok elvégzéséről, és küldjenek 3—5 küldöttet, akik részt vegyenek a küldöttek községenként, városonként, municipiumonként vagy Bucureşti municipiumi kerületenként tartandó gyülésen.

A törvénytervezet szabályozza a küldötteknek községenként, városonként, municipiumonként vagy Bucureşti municipiumi kerületenként tartandó azon gyülései megszervezésének módozatait, amelyeknek célja a pénzbeli hozzájárulás mennyiségének és a munkanapok számának megállapitása, valamint a létesitmények és megvalósitásuk határidejének megállapitása. Ugyanakkor a küldöttek gyülése a hozzájárulás megállapitása után alaposan indokolt esetekben jogosult teljesen vagy részlegesen felmenteni a pénzbeli hozzájárulás alól egyes családokat és a munkahozzájárulás elvégzése alól egyes lakosokat.

Ugyanakkor a törvénytervezetben pontosabban vannak kijelölve azok a formák, amelyek között a néptanácsi végrehajtó bizottságok és a lakosok ellenőrizhetik a megszavazott objektumok megvalósitását, azt, hogy a lakosság hozzájárulása nyomán, hogyan gazdálkodnak a létrehozott alapokkal; a törvénytervezet feltünteti annak szükségességét is, hogy a delegátusgyüléseket rendszeresen tájékoztassák az összegek bevételéről, a munkák menetéről és végrehajtásuk minőségéről.

A jelenlegi szabályozástól eltérően, a törvénytervezet azt is leszögezi, hogy az állami-gazdasági szervezetek a rendelkezésükre álló szállitó eszközök számától függően kiszámitott pénzalapokkal fognak hozzájárulni, mig a mezőgazdasági termelőszövetkezetek és a többi szövetkezeti és társadalmi szervezetek saját szállitó eszközeikkel végzik el a munkahozzájárulást.

A kisebb gazdasági lehetőségekkel rendelkező helységekben, annak érdekében, hogy a lakosok pénzbeli és munkahozzájárulással épithessék fel a megszavazott objektumokat, az állam továbbra is jelentős alapokat utal ki a munkálatok kivitelezésének támogatására. Ugyszintén az állam továbbra is nyujt visszatéritendő hiteleket, biztositva egyuttal a munkák elvégzéséhez szükséges anyagokat.

A megyei néptanácsok és Bucureşti municipium végrehajtó bizottságaira hárul az a feladat — a törvénytervezetnek megfelelően —, hogy szakmai-müszaki segitséget nyujtsanak a pénzbeli és munkahozzájárulás megszervezésével kapcsolatos összes előirányzatok teljesitéséhez. Az ő kötelességük állandóan irányitani és támogatni a municipiumi, városi és községi végrehajtó bizottságokat a lakosság hozzájárulásával épitendő, megszavazott objektumok megvalósitásában, abban, hogy maximális hatékonysággal használják fel a helyi erőforrásokat, az anyagi és pénzalapokat, s hogy idejében és jó minőségben végezzék el a munkákat, pontosan betartsák a városrendezési szabályokat.

Nagyon fontos, hogy a szociális-kulturális objektumokat ésszerüen helyezzék el, s az illető helységek szükségleteinek megfelelő méreteket alkalmazzanak. Következésképpen a néptanácsi végrehajtó bizottságok forditsanak megkülönböztetett figyelmet a szóban forgó objektumok telepitésére, épitésének rendszerére, hogy a létesitmények emeljék községeink és városaink urbanisztikai szinvonalát.

A Helyi Gazdasági és Közigazgatási Állami Bizottság feladata, hogy az Állami Tervbizottsággal, valamint a Müszaki-anyagi Ellátási és Állóalapgazdálkodás-ellenőrzési Minisztériummal, a megyei néptanácsi végrehajtó bizottságokkal és a Bucureşti municipiumi néptanács végrehajtó bizottságával együtt az évi tervek kidolgozása alkalmával elemezze, hogy milyen anyagszükségletet kell biztositani a központi alapból a hiányos helyi erőforrásokkal rendelkező települések számára. Az állami terv ezeknek az elemzéseknek az alapján megyénként külön előirányozza a nevezett anyagokat.

A Helyi Gazdasági és Közigazgatási Állami Bizottság nevében biztositjuk önöket, a néptanácsi végrehajtó bizottságokkal együtt mindent megteszünk, hogy példásan megszervezzük a honpolgárok pénzbeli és munkával történő hozzájárulásával kapcsolatos egész tevékenységet, s hogy ennek nyomán maximális hatékonysággal lehessen felhasználni a helyi erőforrásokat, az anyagi és pénzalapokat, idejében és jó minőségben el lehessen végezni a munkálatokat.

Meggyőződésem, hogy a Nagy Nemzetgyűlés, amikor jóváhagyta a törvényt a pénzbeli és munkahozzájárulás megszervezéséről egyes közérdekü munkák végzésénél, létrehozta azt a szükséges jogi eszközt, amelynek segitségével az állam következetes erőfeszitései és a honpolgárok hozzájárulása nyomán további jelentős szociális-kulturális objektumok épülnek, s emelik településeink kulturális és civilizációs szinvonalát, esztétikáját.

(Folytatás az I. oldalról)

Tervbizottság elnöke ismertette a România Szocialista Köztársaság 1972. évi gazdasági-társadalmi fejlesztési tervének elfogadásáról szóló törvénytervezetet.

Minthogy România Szocialista Köztársaság gazdasági-társadalmi fejlesztési terve szorosan összefügg a második és a harmadik napirendi ponttal, a Nagy Nemzetgyülés Bürójának javaslatára **Florea Dumitrescu** képviselő, pénzügyminiszter ismertette az 1972. évi állami költségvetés elfogadásáról szóló törvénytervezetet és az állami szocialista egységek tervszerüsitett fizetési alapjának jobb felhasználását célzó intézkedésekről szóló törvénytervezetet. Ilyképpen a három első napirendi pont általános megvitatása egyidejüleg történik, mig a törvénytervezetek szakaszonkénti megvitatására és megszavazására külön-külön kerül sor.

Ezt követően **Aurel Vijoli**, a gazdasági-pénzügyi bizottság elnöke előterjesztette a megvitatandó törvénytervezeteket előzetesen megvizsgált nagynemzetgyülési állandó bizottságok jelentését.

Az előterjesztett törvénytervezetek általános megvitatása során felszólaltak a következő képviselők: **Vasile Vilcu**, az RKP Constanța megyei bizottságának első titkára, a megyei néptanács elnöke, **Mihai Suder**, faipari miniszter, **Gheorghe Roșu**, az RKP Bacău megyei bizottságának első titkára, a megyei néptanács elnöke, **Matei Ghiglu**, az ipari épitkezések minisztere, **Vasile Ionescu**, a craiovai Vegyipari Kombinát mestere, **Nicolae Bozdog** belkereskedelmi miniszter, **Király Károly**, az RKP Kovászna megyei bizottságának első titkára, a megyei néptanács elnöke, **Radu Riciu**, a Teleorman megyei Drăgănești-Vlașca községi mezőgazdasági termelőszövetkezet elnöke.

Az általános vita befejezése után szakaszonként vitatták meg a România Szocialista Köztársaság 1972. évi gazdasági-társadalmi fejlesztésére vonatkozó terv törvénytervezetét. Ezután a Nagy Nemzetgyülés titkos szavazással jóváhagyta a **România Szocialista Köztársaság 1972. évi gazdasági-társadalmi fejlesztése tervének elfogadásáról szóló törvényt.**

A szakaszonként történt megvitatás után a Nagy Nemzetgyülés titkos szavazással jóváhagyta **az 1972. évi Állami Költségvetés elfogadásáról szóló törvényt.**

A Nagy Nemzetgyülés ugyszintén szakaszonként megvitatta és titkos szavazással jóváhagyta **az állami szocialista egységek számára tervszerüsitett fizetési alap jobb felhasználását célzó intézkedésekről szóló törvényt.**

A naprend folytatásaként **Gheorghe Gaston Marin** képviselő, az Állami Árbizottság elnöke ismertette az árak és dijszabások rendszeréről szóló törvénytervezetet, **Iosif Uglar** képviselő, a gazdasági-pénzügyi bizottság alelnöke pedig előterjesztette azoknak az állandó bizottságoknak a jelentését, amelyek e törvénytervezetet megvitatták.

Az általános vitában felszólaltak a következő képviselők: **Nicolae Mihai**, az RKP Brăila megyei bizottságának első titkára, a megyei néptanács elnöke, **Mihail Levente**, a Gazdaságtudományi Kutató Intézet igazgatója, **Eleonora Nilca**, a cisnádiei (Sibiu megye) textilüzemek igazgatónője, **Nicolae Hudițeanu**, a Comana községi (Constanța megye) mezőgazdasági termelőszövetkezet elnöke, **Constantin Cirtină**, az RKP Brassó municipiumi bizottságának első titkára, a municipiumi néptanács elnöke.

A Nagy Nemzetgyülés ezután szakaszonként megvitatta, majd titkos szavazással és egy kiegészitéssel jóváhagyta **az árak és dijszabások rendszeréről szóló törvényt.**

Mint ismeretes, az árak és dijszabások rendszeréről szóló törvénytervezet megjelent a központi sajtóban és nyilvános vita tárgyát képezte. A Nagy Nemzetgyülés jelenlegi ülésszakán jóváhagyott, az árak és bérek rendszeréről szóló törvényt a Hivatalos Közlöny jelenteti meg.

A következő napirendi pont keretében **Petre Blajovici** képviselő, a Helyi Gazdasági és Közigazgatási Állami Bizottság elnöke ismertette a törvénytervezetet a pénzbeli és munkahozzájárulás megszervezéséről bizonyos közérdekü munkák elvégzésénél, **Dumitru Balalia** képviselő, a néptanácsi és államigazgatási bizottság elnöke előterjesztette azoknak az állandó bizottságoknak a jelentését, amelyek e törvénytervezetet megvitatták.

Az általános vitában felszólaltak a következő képviselők: **Gheorghe Năstase**, az RKP Argeș megyei bizottságának első titkára, a megyei néptanács elnöke, **Gheorghe Ibănescu**, a Neamț megyei néptanács első alelnöke.

A Nagy Nemzetgyülés szakaszonként megvitatta, majd titkos szavazással jóváhagyta a **törvényt a pénzbeli és munkahozzájárulás megszervezéséről bizonyos közérdekü munkák elvégzésénél.**

Az ülésszak péntek reggel folytatja munkálatait.

(Agerpres)

NEMZETKÖZI ÉLET

New Yorkban felavatták a román könyvtárat

NEW YORK. — Constantin Alexandroaie, az Agerpres tudósitója közli:

Szerdán ünnepélyes külsőségek között Vasile Gliga román külügyminiszter-helyettesnek és Frank Shakespeare-nek, az Egyesült Államok Tájékoztató Ügynöksége igazgatójának jelenlétében felavatták a román könyvtárat.

A könyvállományhoz tartoznak román történeti munkák, román klasszikus és jelenkori szépirodalmi alkotások, müvészi albumok, az egyetemes irodalom tárházát gyarapitó hazai regények. Kiállitották Nicolae Ceaușescu elvtársnak, az RKP főtitkárának Románia a szocialista építés kiteljesitése utján cimü gyüjteményes köteteit, más országokban kiadott Románia Államtanácsa elnökének életére és munkásságára vonatkozó alkotásokat, a román nép háboru utáni eredményeit ismertető munkákat.

A New York-i román könyvtár felavatásán jelen volt Richard Davies, amerikai külügyminiszter-helyettes, Timothy Costello, New York alpolgármestere, Corneliu Bogdan, hazánk washingtoni nagykövete, Gh. Diaconescu, hazánk állandó ENSZ-megbizottja.

Vasile Gliga és Frank Shakespeare rövid beszédben méltatta a román-amerikai kulturális cserék fejlődését, a két nép alkotó munkájának kölcsönös jobb megismerése, a béke ügye érdekében.

LAOSZ: Az esős időszakban (Junius—október) a laoszi hazafias erők több ezer ellenséges katonát tettek harcképtelenné, lelőttek 49 amerikai repülőgépet, megsemmisitettek 25 katonai járművet és több mint 1900 fegyvert zsákmányoltak.

A felvételen foglyul ejtett ellenséges katonákat őriznek a hazafiak

December 15-én Moszkvában egyezményt irtak alá egyes szocialista országok akadémiáinak sokoldalu tudományos együttmüködéséről.

Az egyezményt Bulgária Népköztársaság, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, Kuba Köztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Mongol Népköztársaság, a Lengyel Népköztársaság, Románia Szocialista Köztársaság, a Magyar Népköztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége akadémiáinak képviselői irták alá.

Románia Szocialista Köztársaság Akadémiája részéről az egyezményt Radu Voinea professzor, docens-doktor, az Akadémia főtitkára irta alá.

PAKISZTÁNBÓL ÉS INDIÁBÓL JELENTIK

RAWALPINDI.

Az Associated Press és a Reuter szerint Yahya Khan tábornok, Pakisztán elnöke rádióbeszédben jelentette ki, hogy a pakisztáni nép és az ország fegyveres erői mindaddig folytatják a harcot, amig vissza nem szerzik az elfoglalt területeket. A hadszintéren elszenvedett ideiglenes kudarc semmi esetre sem jelenti a harc befejezését — mondotta a pakisztáni államfő.

Az elnök közölte, hogy uj alkotmányt bocsát ki, olyan világosan és pontosan megszövegezett előirásokkal, amelyek szavatolják Kelet-Pakisztán maximális autonómiáját — az egyetlen Pakisztán felfogásnak megfelelően.

Pakisztán elnöke befejezésül leszögezte: készek vagyunk elfogadni az Egyesült Nemzetek bármilyen elgondolását, amely a válság tisztességes megoldására irányul és szem előtt tartja nemzeti integritásunkat.

☆

DELHI.

Indira Gandhi indiai miniszterelnök csütörtökön a parlament alsóházában bejelentette, hogy a kelet-pakisztáni fegyveres erők feltétel nélkül megadták magukat — közli az Associated Press, a France Presse és a Reuter. A miniszterelnök egyuttal bejelentette, hogy az indiai csapatok a nap folyamán elfoglalták Daccát, Kelet-Pakisztán közigazgatási központját.

☆

RAWALPINDI.

Az Associated Press és a France Presse a pakisztáni rádió közleménye alapján arról számolt be, hogy a kelet-pakisztáni fronton harcoló pakisztáni és indiai katonai parancsnokok közötti egyezmény alapján, csütörtökön Kelet-Pakisztánban befejeződtek a harcok.

☆

DELHI.

Egy indiai szóvivő csütörtökön bejelentette, hogy az indiai csapatok mindaddig Kelet-Pakisztán területén maradnak, amig befejeződnek a tisztogatási müveletek, mindaddig, amig normalizálódik a helyzet, amig a hadsereg teljesitette valamennyi misszióját, mindaddig, amig ismét megindul az egészségügyi és városi hivatalok tevékenysége és a menekültek visszatérnek. Egyelőre — szögezte le a szóvivő — a polgári közigazgatás J. S. Aurora indiai tábornok irányitása alatt marad.

Az amerikai hatóságok nem adtak beutazási vízumot Otto Winzernek

NEW YORK. (Agerpres).

Mint már jelentettük, a Belorusz SZSZK, Bulgária, Csehszlovákia, Kuba, Mongólia, Lengyelország, Románia, az Ukrán SZSZK, Magyarország és a Szovjetunió állandó ENSZ-képviselői meghivták Otto Winzert, a Német DK külügyminiszterét a New York-i ENSZ székházba, hogy kikérjék véleményét a Német DK-t közvetlenül érintő napirendi kérdésekben. A meghivás másolatát benyujtották U Thant ENSZ-főtitkárhoz. Az amerikai hatóságok azonban nem adták meg a beutazási vizumot a Német DK külügyminiszterének.

Amint a Neues Deutschland az ADN New York-i tudósitása alapján jelenti, a fentiekkel kapcsolatban Zdenek Cernik, a Csehszlovák SZK állandó ENSZ-megbizottja sajtóértekezleten birálta az USA-t, az Egyesült Nemzeteket vendégül látó országot. Mint rámutatott, az USA állásfoglalása sérti az Alapokmány elveit és céljait, s ellentétben áll az egyetemesség tendenciájával. A meghivást aláiró országok nevében Zdenek Cernik tiltakozott az amerikai hatóságok intézkedése ellen.

A tőke világából

A spanyol kormány betiltotta a december 13-án megnyilt madridi Picasso-kiállitást. A kiállitást, amely a nagy kortárs festő 124 munkáját mutatta be, az Antonio Machado könyvtár termeiben rendezték meg Picasso születésének 90. évfordulója tiszteletére.

Az ecuadori Guayas tartományban hat napja sztrájkolnak a tanerők, jobb életkörülményeket és letartóztatott társaik szabadon bocsátását követelve — jelenti a Prensa Latina hirügynökség. A Guayas tartományi kartársaikkal vállalt szolidaritás jeléül egynapos sztrájkot tartottak az ország összes tanerői.

A barcelónai Electronica de Rubi üzem munkásainak sztrájkja miatt a munkáltatók bejelentették 1800 alkalmazott elbocsátását. A megtorló akció hatalmas tiltakozást keltett a nagy spanyol városban.

Az Egyesült Államok Országos Tanügyi Egyesülete nyilatkozatban mutat rá, hogy az 1970—1971-es tanévben az USA 17 államában került sor tanársztrájkra. Összesen 130 sztrájk volt, s ezeken 90 000 tanár és tanító követelte az oktatási rendszer, a munka- és az életkörülmények javitását.

Japán 40 állami egyetemén és 13 egyetemi kórházában és klinikájában szerdán az orvosprofesszorok, az orvosok és az egyészségügyi személyzet sztrájkot rendezett, a munkakörülmények javitását követelve. A sztrájkban több mint 18 ezren vettek részt.

Hollandiában a munkanélküliek száma jövőre meghaladja a 100 000-ret — mondotta szerdán a parlamentben I. Boersma, holland népjóléti miniszter.

Csütörtökön több mint félmillió olasz vegyipari dolgozó sztrájkba lépett, a munkához való jog tiszteletben tartását, és olyan beruházási politikát követelve, amellyel fellenditheti a válságba került termelési szektorokat. A sztrájkolók társadalmi reformokat is követelnek, elsősorban egészségügyi téren, az oktatásban stb.

Ugyanakkor a CGIL, CISL és UIL szakszervezeti központok több olasz nagyvárosban és iparvidéken szerveztek sztrájkokat a fent emlitett követelések alátámasztására.

Ismét működik az Etna

Ismét működésbe lépett az Etna, Európa legnagyobb aktiv tüzhányója. A tüzhányó kráteréből kövek, hamu, gőz és füst száll fel több mint 400 méter magasra. Az olasz tudósok szerint az Etna állandóan forr és morajlik, de április óta ezuttal első izben tanácsolták a turistáknak, hogy ne menjenek tulságosan közel a vulkánhoz. Mint ismeretes, ez év tavaszán és nyarán turisták ezreit vonzotta az Etna „tüzijátéka". A lassu lávafolyam menyiségét ezuttal több mint 140 millió köbméterre becsülték.

Az Etnát a természeti erők valóságos szimbólumának tekintik a gyakori kitörések, az okozott károk és a vulkanológusok számitásait keresztülhuzó vulkánikus tevékenysége miatt. Az utóbbi két évezred ben hozzávetőleg 1 millió ember pusztult el az Etna kitöréseinek következtében. Az utóbbi évszázad ban azonban a tüzhányó csak 3 emberáldozatot követelt.

LEGFRISSEBB HÍREINK

A Sanyo japán cég kidolgozta az első embermosó gép prototipusát. Ultrahang-generátor hozza mozgásba a vizet, s miután elvégezte a „mosdatást", infravörös sugarakat kibocsátó készülék megszáritja a bört.

Edward Heath brit miniszterelnök ma, pénteken látogatást tesz Ottawában, majd a Bermuda-szigetekre utazik, hogy találkozzon Nixon elnökkel — jelenti az Associated Press.

Amint a Prensa Latina hirügynökség közli, a chilei kormány elhatározta, hogy állami tulajdonba veszi az El Melon és a Cerro Blanco cementgyárat, mivel a két gyár vezetősége sulyos visszaéléseket követett el.

Kim Ir Szen, a Koreai Munkapárt Központi Bizottságának főtitkára, a Koreai NDK miniszteri kabinetjének elnöke fogadta a Kambodzsai Nemzeti Egységfront és a Kambodzsai Királyi Nemzeti Egységkormány küldöttségét, amely Phenjanban tesz látogatást. A Koreai Központi Hirügynökség szerint a fogadás alkalmával Kim Ir Szen szivélyes, baráti megbeszélést folytatott a kambodzsai vendégekkel.

Albánia Népköztársaság és Peru Köztársaság kormánya közleményben jelentette be a diplomáciai kapcsolatok felvételét.

Világviszonylatban évente mintegy 500 000 szeizmikus mozgást jegyeznek fel, ebből körülbelül 1000 emberáldozatot követel. A japán sajtó szerint századunk legnagyobb földrengése 1923-ban Japánban volt, amelynek következtében 143 000 ember vesztette életét. Az utolsó nagy földrengés 1970-ben Peruban 60 000 ember életét oltotta ki.

Az MTI jelentése szerint Kádár János, az MSZMP KB első titkára csütörtökön fogadta Dzsemal Bjedicset, Jugoszlávia SZSZK Szövetségi Végrehajtó Tanácsának elnökét és szivélyes véleményecserét folytatott vele.

Ugyanaznap Dzsemal Bjedicset fogadta Losonczi Pál, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke.

A PAP hirügynökség jelentése szerint Edward Gierek, a LEMP KB első titkára december 16-án fogadta Pablo Neruda Nobel-díjas chilei költőt, aki egyik szindarabjának varsói bemutatója alkalmából tartózkodik a Lengyel NK-ban.

Amint a Tanjug jelenti, csütörtökön megkezdődött Jugoszlávia SZSZK Szövetségi Gyülése öt kamarájának együttes ülése Mialko Todorovics parlamenti elnök elnökletével.

Joszip Broz Tito, Jugoszlávia SZSZK elnöke jelentést terjesztett elő az ország 1971. évi külpolitikai tevékenységéről.

Csütörtökön Szófiában befejezte munkálatait Bulgária NK Népi Gyülésének második ülésszaka. A gyülés elfogadta az ország gazdasági és társadalmi fejlesztési tervét a VI. ötéves tervre (1971—1975) és az állami költségvetési tervet 1972-re.

Amint a BTA közli, a Népi Gyülés Petar Mladenovot, a Bolgár KP KB tagját megválasztotta Bulgária NK külügyminiszterének.

Tájékoztató

Szerkesztette: HEGEDŰS ISTVÁN

1971
DECEMBER
17
Péntek

Napkelte 7.46, napnyugta 16.37 órakor. Az évből eltelt 351 nap, hátra van még 14.

☆ 1800-ban született Czuczor Gergely.

☆ 1897-ben született Sallai Imre.

Válasz egy kérdésre

Bangó István, Coșbuc utca 34. sz ám alatti olvasónk kérdésére válaszolunk aragáz ügyben. Ugyanis arról panaszkodott: havonta egy-két napot kell hiányoznia munkahelyéről, ha azt akarja, hogy aragázhoz jusson. Majd felteszi a kérdést: Miért nem szervezik meg az aragázkihordók számára ugy a munkát, hogy az igénylők naponta 9 és 17 óra között megkaphassák a telitett bödönöket? Megtudtuk, hogy ez pontosan az emlitett óra közökben történik. Tehát nem a kihordók a hibásak, hogy ha a beütemezett napon Önt nem találják otthon. Erre az esetre az illetékesek tanácsa a következő: Ha valaki nem tartózkodik lakásán az aragáz szállitása napján, kérje meg szomszédját a bödön kicserélésére. Igy történik ez mindenütt. S ha Ön is igy tesz, kedves olvasónk, akkor nem kell havonta egy-két napot hiányoznia a munkából — mint emlitette.

Arad municípiumi propagandisták figyelmébe!

Hétfőn, december 20-án az alábbi pártoktatási formák propagandistái jelenjenek meg kiképzésen:

— Az RKP Szervezeti Szabályzatát és a pártépités kérdéseit tanulmányozók délután fél 5 órakor az Egészségügyi Iskolacsoportban.

— Az RKP gazdasági politikáját és a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtésének problémáit tanulmányozók az Állami Szinház Studió termében, délután 5 órakor.

Aki tud, nyer

versenyt rendezett az ipari cikkeket értékesitő HKSZ vezetősége a tűzoltó parancsnokság közreműködésével. A téma: a tüzesetek megelőzése az üzletekben és raktárakban, vagyis a tüzrendészeti szabályok alapos ismerete. A HKSZ nyolc dolgozója állt „rajthoz", a közel száz főnyi közönség jelenlétében. A verseny első helyezettje Ardelean Livia, a televizió szaküzlet felelőse, második lett Cioară Nicolae, a háztartási cikkek raktárának főnöke, a harmadik pedig Nister Petru, a 9-es számu textilszaküzlet felelőse.

Tegnap délelőtt közös ülést tartott a municipiumi pártbizottság bürója és a municipiumi néptanács végrehajtó bizottsága. Ez alkalommal azt elemezték, hogy miként nyertek megoldást a dolgozók különböző beadványai az év eleje óta eltelt időszakban. A szóban forgó kérdésre még visszatérünk.

Holnap délelőtt 11 órakor tartja év végi beszámoló közgyülését a Románia Szocialista Köztársaság Jogászainak Arad Megyei Szövetsége. Az eseményre a Törvényszék disztermében kerül sor, s a napirenden az 1971. évi tevékenység megvitatása, valamint szervezeti kérdések szerepelnek.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, december 17-én párás, ködös idő. Jobbára felhős égbolt és helyenként havaseső, ködszitálás lehetséges. Gyenge nyugati, északnyugati szél. A hőmérséklet állandósul. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 4 és minusz 1, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig plusz 1 és plusz 4 fok között váltakozik. Reggel és este helyi ködképződés.

Várható időjárás december 18-án és 19-én: továbbra is ködös, párás idő. Átmeneti felhőzet és helyi csapadék lehetséges. A hőmérséklet lassan csökken.

Filmek

DACIA: Jó a gesztenye (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.30).

STUDIÓ: A majmok bolygójának rejtélye (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30).

MUREȘUL: Sztrogoff Mihály (10, 12, 14, 16, 18, 20).

IFJUSÁGI: Dokumentumfilmek (9), A végzetes tévedés (11, 14, 16, 18, 20).

VICTORIA: Hétlovas betyárjai. Ralu fejedelemkisasszony hozománya (10, 15, 18).

PROGRESUL (Ujarad): Az aranyborju (I. és II. rész) (16, 19).

CFR (Grădiște): A sierrai ember (17, 19).

SOLIDARITATEA (Gáj): A Belgrád müvelet (17 ,19).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Hello, Dolly!

PÉCSKA: Vörös rózsák Angelikának.

INEU: Száz dollár a seriffnek.

CHIȘINEU CRIȘ: A várakozás.

SZENTANNA: Hely a szerelmeseknek.

NAGYLAK: Egy virág és két kertész (I. és II. rész).

KÜRTÖS: A hatalom ára.

PANKOTA: Fekete angyalok.

ȘIRIA. A vörös sátor.

SEBES: Fekete szárnyak.

BUTTYIN: Az asszony féljen a férjétől.

VINGA: Egy olasz Amerikában.

Szinház

SZOMBATON, december 18-án, este fél 8 órakor: **Galțele** (E bérlet).

VASÁRNAP, december 19-én, délután fél 4 órakor: **Interesul general** (bérletszünet); este fél 8 órakor: **Unchiul Vania** (C bérlet).

Hangverseny

Az Aradi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara szombaton, december 18-án, este nyolc órakor és vasárnap, december 19-én, délelőtt 11 órakor szimfonikus hangversenyt tart a Kulturpalota nagytermében.

Vezényel: ACZÉL ERVIN, közreműködik: VARUJAN COZIGHIAN, az Enescu nemzetközi verseny kitüntetettje.

Műsoron: GLODEANU: Kantáta énekkarra és zenekarra, kórusvezető P. Paradenco-Adameşti; BRAHMS: Változatok egy Haydn témára; HACSATURJÁN: Hegedüverseny.

Jegyek az ügynökségnél és hangverseny előtt a Kulturpalota pénztáránál.

Televizió

Péntek, december 17.

18.00 Otthonunk.
18.40 Kórusművek.
18.55 A képzőművészetről.
19.10 Lottó-huzás.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.00 Eugen Mandric belpolitikai jegyzete.
20.15 Műsorismertetés.
20.20 Román könnyüzene ujdonságok.
20.30 Vikend Zuydcoote-ben — francia játékfilm.
22.30 Hiradó.
22.45 Női kosárlabda: Jugoszlávia—Románia találkozó második félidejének közvetitése Szarajevóból.

Nyitott szemmel

A közúti közlekedésről

1.

Sajnos ritkán kapunk olyan leveleket olvasóinktól, amelyekben a közuti közlekedés jobb megszervezését dicsérnék. Bökös Mária, az UTA-kolónia 8. szám alatti lakója sem közvetlenül a közlekedésről irt, de az általa emlitett eset dicséretre méltó. A 2-es villamoson kisérte ki rokonát a vasutállomásra, s csak a leszállás után vették észre, hogy hiányzik az egyik csomagjuk. Azzal a reménnyel mentek vissza az UTA-megállóhoz: hátha megkapják. És valóban ugy történt. Trifu Traian villamosvezető és Crainic Floare jegykezelő jóvoltából visszakerült a csomag a tulajdonoshoz. Olvasónk kérésére megemlitettük az esetet.

2.

A. Mária olvasónk — igy kérte nevének megemlitését — már biráló hangon ir a közuti közlekedésről. Konkrétan a 9-es vonalon közlekedő 33-as számu autóbusz vezetőjének az utasokkal szembeni magatartását biráljа. Mert amint levelében emliti, az UTA-megállónál idős házaspár akart felszállni a buszra, de ez csak egyiküknek sikerült. A gépkocsivezető mit sem törődve az utasok méltatlankodásával, tovább hajtott. Ezuton hozzuk az ITA vezetőségének tudomására az emlitett busz vezetőjének egyáltalán nem dicséretes magatartását. Talán felfigyelnek az ilyen nem kivánatos jelenségre is!

3.

Noha sem a villamos számát, sem a vezető nevét nem emliti meg, mégis szóvá kell tennünk Péterfi Aurélia olvasónk megjegyzését. Mert amint irja, az egyik villamoson a vezető fülkéjében táskarádió bömbölt. S ez valóban aligha járul hozzá a biztonságos közlekedéshez!

4.

S ha már a közuti közlekedésnél tartunk, hadd emlitsük meg, hogy számos levelirónk panaszkodik a rendszertelen busz- és villamosjáratokról. Főleg csucsforgalom idején mutatkozik meg a jó szervezés hiánya. Erről egyébként mi is meggyőződhettünk, hiszen munkatársaink közül jónéhányan naponta többször is utaznak az ITA járművein. Vajon a szóban forgó vállalat vezető tisztségét betöltő dolgozói is igénybe veszik azokat?! Mert, ha csak olykor-olykor — mondjuk ellenőrzés alkalmával — utaznának csucsforgalom idején, akkor bizonyára jobban megszerveznék a közuti szállitást municipiumunkban.

A lakosság petróleum ellátásának megkönnyitésére ujabb elárusitó pontokat létesitenek a Mihai Viteazul piactéren és a November 7 gyárral szemben az Aurel Vlaicu uton. A tervek szerint januárban már müködik mindkét elosztó.

Szurkolói jegyzetsorok

Most vegyük elő a házikabátot, a papucsot, az olvasmányokat és érdeklődjünk többet hozzátartozóink kedvtelése iránt. Esetleg kérhetünk tőlük még egy másfél órás vasárnap déli szabadságot; lehet, hogy halljuk, vagy ki tudja, még látjuk is fiainkat Ploieștiben. De aztán igazán, de igazán, nem kell 1971-ben több izgalom.

Véget ért a Sportklub háromnapos királysága, annak ellenére, hogy egy-két krónikás ugy ültette fel a trónjára, mintha...

De aztán jött a szerdai 4:1, s remélem ezzel véget ér az a vita is, melynek témája: az élen van-e az UTA megérdemelt helye? Azt mondják, hogy csapatunk a „komolyság bajnoka". Ezzel kicsinyiteni szeretnék érdemeit. Mi elfogadjuk a jelzőt, és büszkék is vagyunk rá. De ugy tartjuk, hogy a labdát lábbal és fejjel küldik a hálóba (ehhez nem elég csupán a komolyság), és a táblázatot egyébként sem a magaviseleti jegyek alapján állitják össze.

Kiváncsian várom ellenlábasaink ujabb érvtákolmányait, a magyarázatot, hogy miért nem került valamelyik „kedvenc" az élre. A nemzetközi mérkőzések okozta fáradtság? Ez már nemcsak a fővárosi csapatok „kiváltsága", hiszen — ha jól tudom — a legjobb aradi labdarugók is ott voltak a különböző válogatottakban, ellenőrző jellegü és selejtező mérkőzéseken szerepeltek, és saját klubcsapatukban is rangos nemzetközi találkozókon játszottak.

Talán a kapufa... esetleg a napfolttevékenység lelki kihatásai... a sorozatos balszerencse meg a birók stb. akadályozták meg mások „valódi tehetségének" kiteljesedését, és ezért tudott „csak" komolysággal őszi bajnokságot nyerni az UTA.

Hm, hm. Nem a felkészültséggel volt baj? Erről egy régi vicc jut eszembe. Pistike 4-est vitt haza számtanból. Miután otthon apukája felelősségre vonja, a gyerek elpanaszolja, hogy őt a tanár nem szivleli, állandóan molesztálja. Apuka kézen fogja Pistikét és panaszkodni megy a tanárhoz. Pistike, mondd csak, mennyi 6x6, teszi fel válasz helyett az egyszerü kérdést a tanár. Pistike szeme könnybe lábad, ajkát sóhaj hagyja el: „Látod, Apu, megint kezdi..."

FARKAS LÁSZLÓ

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii at 81. szám. Telefon 124-14, 116-92, 130-87, 151-67, 146-74. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomda: 120-77. Tip. Arad.

40 168